

Unga stockholmare som står långt från arbetsmarknaden

EN KARTLÄGGNING AV UNGA SOM VARKEN ARBETAR ELLER STUDERAR

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning	4
2. Inledning	6
2.1 Bakgrund till uppdraget.....	6
2.2 Målgruppen för rapporten	6
2.3 Data.....	7
2.4 Relaterade studier	7
3. Övergripande kartläggning	9
3.1 Fokusområdenas utveckling över tid.....	9
3.2 Översikt av UVAS.....	10
3.2.1 UVAS över tid.....	10
3.2.2 Hur många unga i Stockholm varken arbetar eller studerar?	12
3.2.3 Kön och åldersfördelningar	12
3.2.4 Utbildningsnivå	14
3.2.5 Förvärvsinkomst	14
3.2.6 Födelseland.....	16
4. Uppdelning av UVAS.....	17
4.1 Arbetsmarknadsåtgärder och ekonomiskt bistånd.....	19
4.1.1 Arbetsmarknadsåtgärder	20
4.1.2 Ekonomiskt bistånd	21
4.2 Sjukdom/funktionshinder.....	23
4.2.1 UVAS med sjukdom eller funktionsnedsättning	24
4.2.2 Sjuk/rehabiliteringspenning	27
4.2.3 Hur vanliga är UVAS bland de med sjukdom/funktionsnedsättning?.....	27
4.3 Ingen känd aktivitet.....	27
4.3.1 Ingen känd aktivitet under 2013	28
4.4 Födelseland.....	30
4.4.1 Kön och ålder	31
4.4.2 Inkomster och aktiviteter	32
4.4.3 Vistelsetid i Sverige	33
4.4.4 Vistelsetid och utbildningsbakgrund	34
4.4.5 Vistelsetid och inaktivitet	34
4.4.6 Nyinvandrade	35
5. Områdesindelad statistik.....	36
5.1 Kartor.....	36
5.1.1 Andel UVAS per stadsdel	37
5.1.2 Andel kvinnor av samtliga UVAS per stadsdel	37
5.2 Undergrupper av UVAS per stadsdelsområde	40
5.2.1 Andel UVAS som är Utrikes födda	40

5.2.2	Andel UVAS med högst förgymnasial utbildning.....	40
5.2.3	Andel UVAS med sjukdom/funktionsnedsättning.....	40
6.	Slutsatser	41
7.	Referenser	42

1. Sammanfattning

I denna rapport kartläggs gruppen unga som varken arbetar eller studerar (UVAS) i Stockholms stad utifrån olika perspektiv, såsom födelseland och vistelsetid i landet, förekomst av sjukdom eller funktionsnedsättning och aktivitet på arbetsmarknaden. UVAS är i denna rapport definierade som individer med en förvärvsinkomst som inte överstiger 44 500 kr under året och inte har studerat mer än 60 timmar under kalenderåret.

En statistisk översikt av unga personer i Stockholm visar att antalet nyinvandrade i åldrarna 16-29 år har ökat under den senaste 10-årsperioden. År 2014 var drygt 16 000 personer nyinvandrade med en vistelsetid på kortare än 3 år i Sverige, vilket motsvarade 9 procent av befolkningen i dessa åldrar. Samma år hade 1,2 procent av Stockholms unga i åldrarna 16-29 år aktivitetsersättning och 3,3 procent sjukpenning från Försäkringskassan. Framför allt har andelen med sjukpenning ökat sedan 2011. Denna rapport visar att antalet UVAS är jämförelsevis högt bland nyinvandrade och bland de med en sjukdom/funktionsnedsättning, vilket betonar vikten av riktade insatser mot dessa grupper.

I åldersspannet 16-29 år tillhörde 16 256 personer gruppen unga som varken arbetar eller studerar år 2013, vilket motsvarar 9,2 procent av Stockholms befolkning i åldrarna 16-29 år. Sett till hela gruppen UVAS är män något överrepresenterade. Andelen UVAS är högre bland 20-29 åringar än de yngre individerna, en rimlig förklaring är att de yngre i högre utsträckning studerar.

Kortutbildade individer är överrepresenterade i gruppen UVAS. Ungefär hälften av de unga som varken arbetar eller studerar har endast avslutat en förgymnasial utbildning. Även sett till föräldrarnas högsta utbildningsnivå är lågutbildade överrepresenterade. 31 procent av föräldrar till UVAS hade avslutat en eftergymnasial utbildning, i jämförelse med 55 procent bland övriga befolkningen i samma åldrar. Drygt en tredjedel av föräldrar till UVAS hade en okänd utbildningsnivå, vilket i regel brukar röra sig om personer som är utrikes födda med kort vistelsetid i Sverige.

Även utrikes födda är kraftigt överrepresenterade i gruppen unga som varken arbetar eller studerar. Nästan hälften av gruppen UVAS i Stockholm (47 procent) var utrikes födda, varav 16 procent i födda ett europeiskt land och 31 procent i ett utomeuropeiskt land. Sett till hela Stockholms befolkning 16-29

år var 8 procent födda i ett europeiskt land och 15 procent i ett utomeuropeiskt land, vilket visar på graden av överrepresentation. Detta innebär vidare att 20 procent av samtliga utrikes födda i åldern 16-29 år klassificerades som UVAS, vilket kan jämföras med 6 procent av samtliga inrikes födda. I jämförelse med inrikes födda UVAS utgjordes utrikes födda UVAS i högre utsträckning av kvinnor och personer i åldersgruppen 25-29 år. Vidare så är unga utrikes födda med kort vistelsetid i hög grad representerade i gruppen UVAS. 31 procent av de med vistelsetid på mindre än ett år klassificerades som UVAS och 21 procent av de med vistelsetider 1-3 år. Även för de med längre vistelsetider är andelen UVAS hög. 20 procent av de unga som vistats i Sverige 4-13 år klassificeras som UVAS och 13 procent av de med vistelsetider längre än 13 år, d.v.s. en stor del av deras livstid.

Sammansättningen av gruppen UVAS samt bakomliggande orsaker till varför personer ingår i gruppen har vidare studerats genom andelarna som under året varit registrerade för olika åtgärder och aktiviteter. Under år 2013 deltog 23 procent av UVAS i arbetsmarknadsåtgärder, 10 procent mottog ekonomiskt bistånd, 13 procent fick ersättning för sjukdom eller funktionshinder och 13 procent vårdade barn. Det bör påpekas att en individ kan vara registrerad för flera av dessa åtgärder samtidigt.

Den tydligaste slutsatsen från analysen av aktiviteter är dock att en mycket hög andel av de unga som varken arbetar eller studerar inte heller fångas upp i de olika myndigheternas register för åtgärder. 52 procent av de kvinnliga och 61 procent av manliga UVAS saknade känd aktivitet under år 2013. UVAS som saknade aktivitet utgjorde totalt 9 532 personer. Gruppen består i förhållandevis hög utsträckning av individer som är män, endast har en förgymnasial utbildning och är mellan 25-29 år. 53 procent av gruppen var utrikes födda, vilket är något högre än för hela gruppen UVAS. Även om både antalet UVAS (1 510 personer) och andelen UVAS av befolkningen (5 procent) är låg i åldersgruppen 16-19 år är det dock en hög andel, 81 procent, av 16-19 åriga UVAS som saknade känd aktivitet (1 222 personer).

När fördelningen av UVAS i staden analyseras är ett tydligt mönster att andelen UVAS är som högst i socioekonomiskt utsatta områden i yttre delarna av staden och lägst i innerstaden och närförort. I Rinkeby-Kista var andelen UVAS högst, 18 procent, medan motsvarande andel på Kungsholmen var 5,7 procent. Även gruppen UVAS sammansättning varierar inom staden och återspeglar de socioekonomiska skillnader som generellt finns i staden. Jämförelsevis höga andelar av gruppen UVAS var utrikes födda och kortutbildade i ekonomiskt utsatta stadsdelområden medan andelarna var lägre i närförort och innerstad.

2. Inledning

2.1 Bakgrund till uppdraget

Denna rapport syftar till att kartlägga gruppen Unga som varken arbetar eller studerar (UVAS) i Stockholms stad. Den här rapporten använder den definition av UVAS som tagits fram av *Temagruppen för unga i arbetslivet*¹, en temagrupp under Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor. Målet med rapporten är att på olika sätt belysa denna grupp personer och vara ett underlag för kommissionen för ett socialt hållbart Stockholms fortsatta arbete, inom ramen för utvecklingsområdet arbete och försörjning. Några frågeställningar som rapporten ska besvara är:

- Kartlägga målgruppen. Hur många personer är UVAS, hur ser kön och åldersfördelning ut jämfört med övriga befolkningen och vad har dessa personer för bakgrund?
- Djupgående analys av olika kategorier inom gruppen UVAS. Hur stor andel av gruppen tar emot ekonomiskt bistånd eller är i arbetsmarknadsåtgärder? Hur stor andel är nyinvandrade?
- Hur varierar andelen UVAS samt gruppens sammansättning mellan olika områden i Stockholm?

Syftet med att analysera statistik över UVAS är att beskriva ungas inaktivitet och utanförskap. UVAS (och det relaterade engelska begreppet NEET) har utvecklats som komplement till den konventionella arbetsmarknadsstatistiken. Eftersom en hög andel unga har studier som huvudsaklig sysselsättning riskerar ungdomsarbetslöshet att bli ett missvisande mått när ungas inaktivitet och utanförskap ska beskrivas². Vidare beräknas arbetslöshet normalt sett som andel av arbetskraften, vilket exkluderar personer som står utanför arbetskraften; d.v.s. personer som av olika anledningar inte står till arbetsmarknadens förfogande. Andelen UVAS beräknas istället baserat på befolkningen i det relevanta åldersspannet.

Kommissionen för ett hållbart Stockholm har utsett tre fokusgrupper som är av särskilt intresse att kartlägga i analysen, nämligen lågutbildade UVAS, nyinvandrade UVAS samt UVAS med sjukdom eller funktionshinder.

Rapportens fortsatta disposition utgörs inledningsvis av definitioner av målgruppen, en beskrivning av datamaterialet samt relaterade studier. I kapitel 3 följer en övergripande analys av målgruppen och i kapitel 4 delas gruppen UVAS upp i olika kategorier för en fördjupande analys av bakgrundsfaktorer. I kapitel 5 beskrivs UVAS per stadsdelsområde och i kapitel 6 dras slutsatser och förslag på fördjupande analyser ges.

Uppdraget genomförs inom ramen för ”2 A1.18 Tilläggsuppdrag till uppdrag 2A.1 Basstatistik och prognoser”.

2.2 Målgruppen för rapporten

Enligt den definition av UVAS som används i denna rapport ingår en person i gruppen UVAS om samtliga följande villkor är uppfyllda. Personen:

- är 16-29 år.
- inte haft inkomster över ett basbelopp (44 500 kr år 2013) under kalenderåret.
- inte mottagit studiemedel, varit utbildningsregistrerad eller studerat vid SFI mer än 60 timmar under kalenderåret.
- inte arbetspendlat till Norge eller Danmark under kalenderåret.

¹ <http://temaunga.se>

² Se Engdahl, M. och Forslund, A. (2016) för en utförlig diskussion om mått på ungdomars aktivitet.

I temagruppen för unga i arbetslivets ingår två ytterligare avgränsningar³:

- Föräldrar som är lediga för omvårdnad av barn ingår i gruppen UVAS om de har föräldrapenning på garantinivå. Däremot ingår inte de som har föräldrapenning på SGI-nivå⁴, eftersom de antas vara etablerade på arbetsmarknaden.
- Individer med aktivitetsersättning p.g.a. förlängd skolgång eller förlängt barnbidrag antas studera vid särskola. De exkluderas därför ur gruppen UVAS.

Dessa två avgränsningar har inte varit möjliga att göra i den aktuella rapporten. Det beror på att avgränsningarna skulle kräva att en specialbeställning av data görs från Försäkringskassan som sedan behandlas av Statistiska Centralbyrån (SCB). En sådan specialbeställning har inte varit möjlig inom tidsramen för detta uppdrag.

Enligt uppgift från Försäkringskassan rör det sig om 510 kvinnor och 10 män i åldrarna 16-29 år i Stockholms stad som mottagit föräldrapenning på SGI-nivå på heltid (minst 240 dagar) under år 2013. För att följa temagruppens definition har detta antal individer exkluderats ur den övergripande analysen när andelen UVAS i staden samt dess könsfördelning redovisas. I efterföljande analyser baserat på finare uppdelningar har dessa individer ej kunnat exkluderas, vilket i viss utsträckning kan påverka gruppen kvinnliga UVAS egenskaper.

344 personer gick i gymnasiesärskolan år 2013 i Stockholms stad (inklusive elever integrerade i vanliga klasser i gymnasieskolan)⁵. Endast elever som är 19 år eller äldre erhåller ersättning för förlängd skolgång eller förlängt bidrag, vilket kan antas vara en mindre andel av de 344 personerna. Denna grupp utgör därför ett mycket litet antal individer i förhållande till gruppen UVAS storlek.

Ett likartat mått på ungas utanförskap är det NEET-mått (Young people not in employment and not in any education and training) som Statistiska centralbyrån sammanställer kvartalsvis. Fördelarna med SCB:s NEET-statistik är att den är framtagen kvartalsvis samt följer Eurostats definition av NEET och därmed möjliggör internationella jämförelser. Nackdelen är att statistiken bygger på en urvalsundersökning (arbetskraftsundersökningarna, AKU) och därmed inte är geografiskt nedbrytbar. Även åldersgruppen skiljer sig då 15-24 åringar ingår i SCB:s NEET-statistik.

2.3 Data

Data till studien har beställts från Statistiska Centralbyrån och är baserad på registerdata från ett flertal myndigheter (Skatteverket, Försäkringskassan, etc.). Datamaterialet omfattar samtliga individer i Stockholms stad år 2013 i åldersspannet 16-29 år och har levererats till Sweco som grupperad data.

Som nämnts ovan är definitionen av gruppen UVAS i linje med den definition Temagruppen för unga i arbetslivet tagit fram, förutom två avgränsningar som inte varit möjliga att göra (se avsnitt 2.2). För att möjliggöra en fördjupad analys innehåller dock det beställda datamaterialet vissa ytterligare bakgrundsvariabler i jämförelse med temagruppens datamaterial. Detta innefattar bland annat utbildningsnivå, föräldrarnas utbildningsnivå och vistelsetid i Sverige. Vilka bakgrundsvariabler som har varit möjliga att använda varierar för de olika kategorierna av UVAS, vilket beror på att datamaterialet annars hade blivit sekretesskänsligt.

2.4 Relaterade studier

SCB producerar statistik över NEETS i ålder 15-24 år (se kapitel 2.2 för diskussion om definitionerna av NEETS respektive UVAS). Enligt den årliga statistiken nådde andelen NEETS en topp år 2009 på 9,5 procent av åldersgruppen och har sedan varit fallande. År 2015 var 6,7 procent av 15-24 åringarna i Sverige NEETS.

³ För ytterligare detaljer om temagruppens UVAS-definition, se <http://temaunga.se/uvassiffror>.

⁴ SGI = Sjukpenninggrundande inkomst, se <http://www.forsakringskassan.se>

⁵ Källa: Skolverket.

LO (2015) använder temagruppen för unga i arbetslivets UVAS-definition, men har begränsat sin analys till individer mellan 16-25 år. Rapporten ger en god överblick över situationen i hela riket. De konstaterar att över 100 000 personer i åldrarna 16-25 år varken arbetade eller studerade år 2012, vilket utgjorde drygt 9 procent av åldersgruppen. Andelen har ökat med 1,2 procentenheter under åren 2006-2012 och hela ökningen har skett i åldersgruppen 20-25 år. Cirka 10 000 av de som var UVAS år 2000 har aldrig tagit sig in i aktivitet och halva denna grupp är personer med sjukförsäkring. LO konstaterar vidare att det finns en kraftig överrepresentation av utrikes födda i gruppen UVAS, samt att personer med en låg utbildningsgrad och föräldrar med en låg utbildningsgrad har en högre risk för svårigheter att etablera sig i arbetslivet.

LO undersöker även skillnader mellan andelen UVAS i respektive län och kommun. De finner att det finns ett tydligt samband mellan hela befolkningens utbildningsgrad och andelen UVAS; i exempelvis Lund och Lomma är en hög andel högskoleutbildade och andelen UVAS är låg, i Gullspång och Töreboda är en låg andel högskoleutbildade och andelen UVAS är hög.

Engdahl och Forslund (2016) studerar ungas etablering på arbetsmarknaden och konstaterar att ingen väsentlig försämring har skett sedan tidigt 1990-tal. De konstaterar att det främst rör sig om vissa specifika grupper av unga som har väsentligt sämre arbetsmarknadsutfall än andra unga. Dessa grupper är unga med funktionsnedsättningar, unga med utländsk bakgrund och unga utan fullständiga gymnasiebetyg. Riktade insatser mot dessa grupper är därför att föredra framför breda insatser, konstaterar författarna.

3. Övergripande kartläggning

I denna analysrapport är målgruppen unga personer i åldrarna 16-29 år som är bosatta i Stockholms stad och som står utanför arbetsmarknaden och studier enligt definitionerna i kapitel 2.2. Denna grupp kommer i fortsättningen hänvisas till som UVAS. I avsnitt 3.1 ges en övergripande bild över personer i åldrarna 16-29 år i Stockholm som har en sjukdom eller funktionsnedsättning, är nyinvandrade eller är arbetslösa. Storleken på dessa grupper studeras över tid för att undersöka eventuella förändringar.

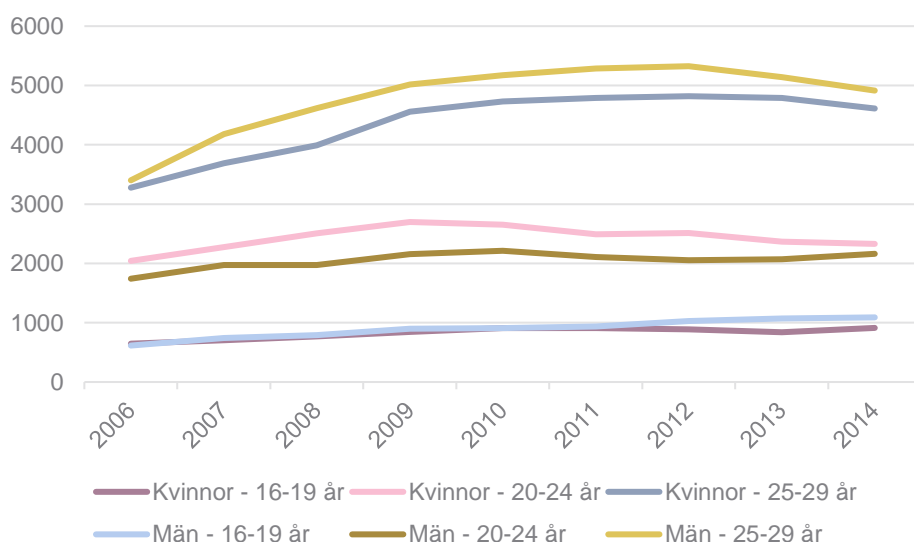
Avsnitt 3.2 ger en överblick av hur antalet UVAS har förändrats över tid och UVAS sammansättning år 2013 med avseende på kön, ålder, utbildningsnivå och inkomst samt födelseland. I detta och efterkommande avsnitt relateras statistik för UVAS i regel till unga Stockholmare i åldrarna 16-29 år som inte omfattas av definitionen av UVAS.

3.1 Fokusområdenas utveckling över tid

För att få perspektiv över storleken för gruppen UVAS görs först en översiktlig genomgång av hur många unga personer i Stockholm som har korta vistelsetider i Sverige samt hur många som har en sjukdom eller en funktionsnedsättning. Vilket kommer att ses i avsnitt 4 är en större andel av de utrikes födda UVAS, och andelen UVAS är högst för de med korta vistelsetider i landet. Även en stor andel av de som mottar ersättning från försäkringskassan ingår i gruppen UVAS. Detta är emellertid inte förvånande då svårigheterna att etablera sig på arbetsmarknaden är större för nyinvandrade och personer som är långvarigt sjuka eller har en funktionsnedsättning.

Av totalt 38 800 utrikes födda personer i åldrarna 16-29 år i Stockholms stad år 2014⁶ var 16 000 personer nyinvandrade⁷. Detta är en ökning med 4 000 personer sedan 2006. Då man studerar antalet nyinvandrade efter kön och ålder över tid, vilket visas i Figur 1, syns att majoriteten av de nyinvandrade är i åldrarna 25-29 år. År 2014 var antalet nyinvandrade i dessa åldrar 9 500 personer. Det finns ungefär lika många nyinvandrade män som kvinnor i varje åldersgrupp. Andelen nyinvandrade i Stockholms stads befolkning i åldrarna 16-29 år har de senaste åren totalt varit kring 9 %. Framför allt är det nyinvandrade i åldrarna 16-19 år som har ökat i relation till befolkningen.

Figur 1 Antal nyinvandrade personer i åldrarna 16-29 år bosatta i Stockholms stad 2008-2014 efter kön och ålder.

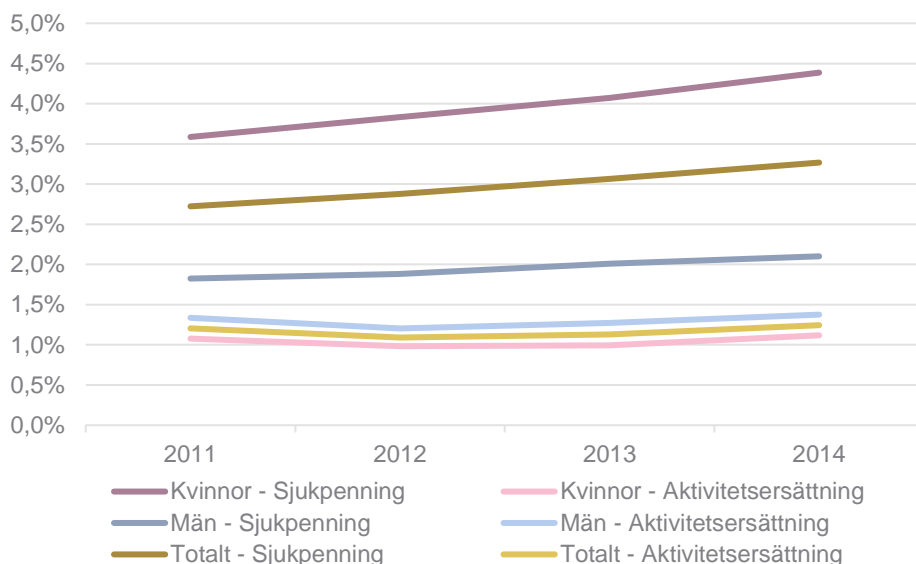

⁶ Källa: Sweco. Detta innebär att statistik för senare år än 2013 kan presenteras.

⁷ I denna rapport definieras nyinvandrad som en person med en vistelsetid i Sverige på 3 år eller mindre. Vistelsetiden gäller för tillfället då statistiken publicerades.

I Figur 2 visas andelen personer i åldrarna 16-29 år i Stockholm som mottar aktivitetsersättning respektive sjukpenning från Försäkringskassan mellan åren 2011 och 2014⁸. Totalt hade drygt 2 200 personer aktivitetsersättning och 5800 personer sjukpenning år 2014. Framst skedde en ökning i antalet mottagare av sjukpenning. Sett som andelar av befolkningen i åldrarna 16-29 år i Stockholm är andelen kvinnor och män med aktivitetsersättning oförändrade under perioden på 1,1 respektive 1,4 procent. Andelen med sjukpenning har däremot ökat för båda könen. Störst var ökningen för kvinnor – från 3,6 procent 2011 till 4,4 procent 2014.

Figur 2 Andel personer i åldrarna 16-29 år med aktivitetsersättning/sjukpenning från Försäkringskassan 2008-2014.

3.2 Översikt av UVAS

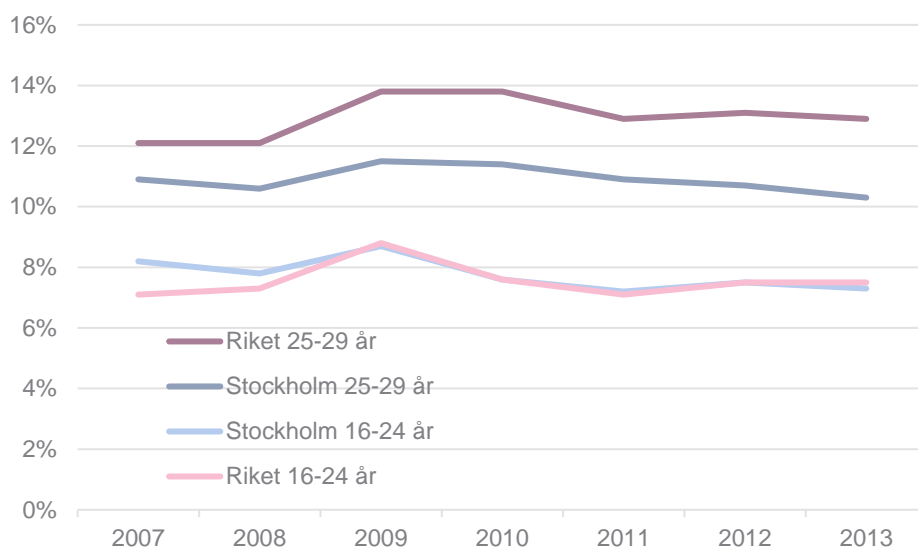
Detta kapitel ger en överblick av gruppens sammansättning år 2013. Sammansättningen av gruppen UVAS presenteras i detta avsnitt med avseende på kön, ålder, utbildningsnivå och inkomst samt födelse-land.

3.2.1 UVAS ÖVER TID

Inledningsvis presenteras i Figur 3 hur andelen unga som varken arbetar eller studerar i Stockholms stad har utvecklats över tid och i jämförelse med hela riket, uppdelat på åldersgrupperna 16-24 år samt 25-29 år. Figuren är baserad på data från ungidag.se och inte egna beräkningar. Andelen UVAS nådde en topp i samband med den ekonomiska nedgången år 2009 och har sedan totalt sett sjunkit något. Stockholm har sett en mer gynnsam utveckling än riket i stort; vilket visar sig i åldersgruppen 25-29 år, där Stockholm har en betydligt lägre andel UVAS än hela riket.

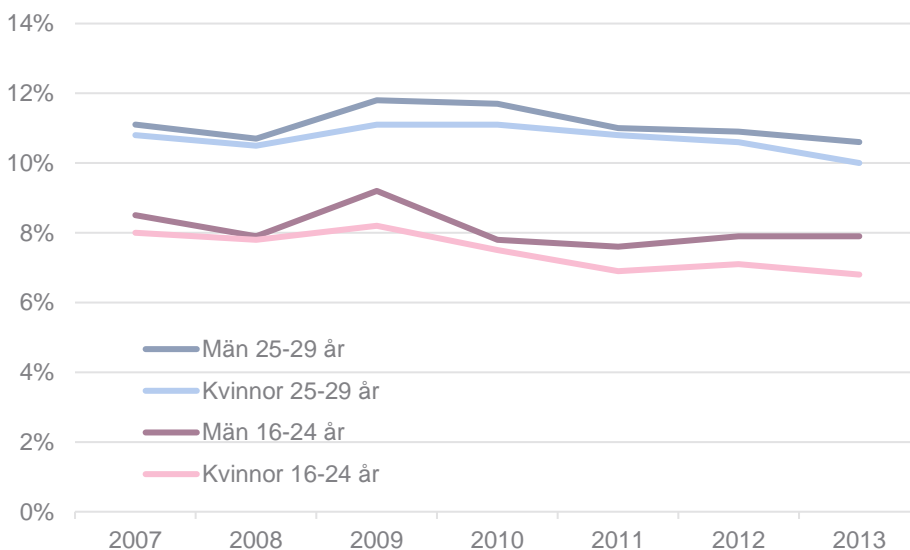
⁸ Källa: Sweco. Detta innebär att statistik för senare år än 2013 kan presenteras.

Figur 3 Andel unga som varken arbetar eller studerar (UVAS) i Stockholms stad 2007-2013.
Källa: <http://www.ungidag.se>

I Figur 4 visas utvecklingen av andelen UVAS i Stockholms stad uppdelat per kön. En högre andel av befolkningen utgörs av UVAS bland män än kvinnor och bland personer i den äldre åldersgruppen. Män drabbades i större utsträckning av den ekonomiska nedgången år 2009, men sedan dess har andelen UVAS sjunkit för samtliga grupper. År 2013 var 9,2 procent av befolkningen 16-29 år UVAS, enligt Swecos beräkningar.

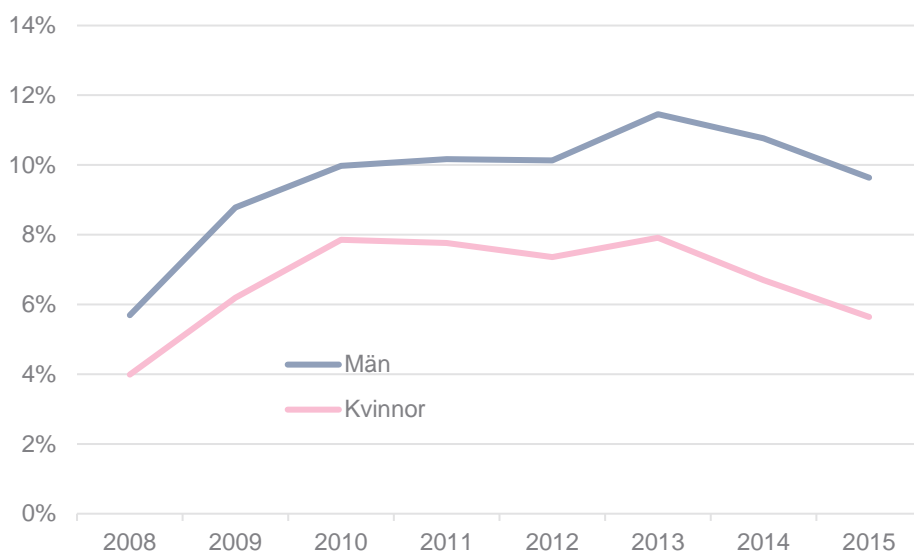
Figur 4 Andel unga som varken arbetar eller studerar (UVAS) i Stockholms stad över tid.
Källa: <http://www.ungidag.se>

Denna utveckling skiljer sig relativt mycket från utvecklingen i ungdomsarbetslöshet (18-24 år) i Stockholms stad, vilket visas i Figur 5. Ungdomsarbetslösheten uppvisar en topp år 2013 som åtföljs av en nedåtgående trend. Förutom att åldersgruppen skiljer sig finns de flera definitionsmässiga skillnader mellan måtten; t.ex. så beräknas arbetslösheten som andel av arbetskraften. Studerande exkluderas ur arbetskraften vilket leder till ett lågt arbetskraftsdeltagande för unga. Unga heltidsstuderande som söker extraarbete vid sidan om studierna ingår däremot i arbetskraften och klassas som arbetslösa. Samtidigt exkluderas individer som inte ställer sig till arbetsmarknadens förfogande, d.v.s. unga "hemmasittare" som inte söker jobb. Generellt sett anses därför UVAS vara ett bättre mått på ungdomars utanförskap.

Figur 5 Andel arbetslösa av arbetskraften (18-24 år) i Stockholms stad över tid.

Källa: <http://www.arbetsformedlingen.se>

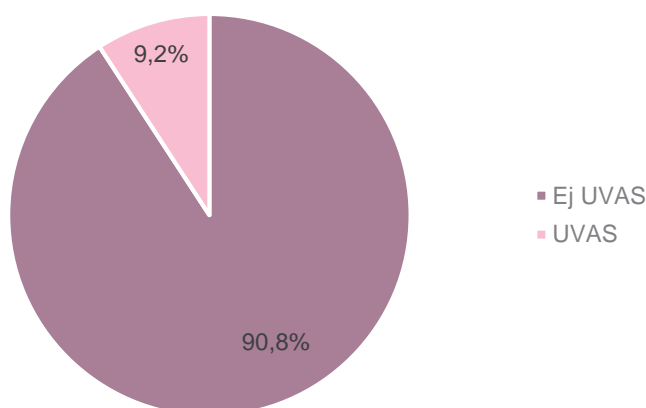

3.2.2 HUR MÅNGA UNGA I STOCKHOLM VARKEN ARBETAR ELLER STUDERAR?

Som beskrivits i avsnitt 2.2 har individer som mottagit föräldrapenning på SGI-nivå under hela året exkluderats från gruppen UVAS för att korrigera den övergripande beskrivningen i detta delavsnitt (3.2.2) och även för att korrigera könsfördelningen i 3.2.3. Eftersom ytterligare information saknas om de 520 individerna har övriga avsnitt inte korrigerats på samma sätt.

I Stockholms stad var befolkningen i åldrarna 16-29 år 176 724 personer år 2013. 16 256 av dessa klassificerades som UVAS vilket motsvarar 9,2 procent av befolkningen.

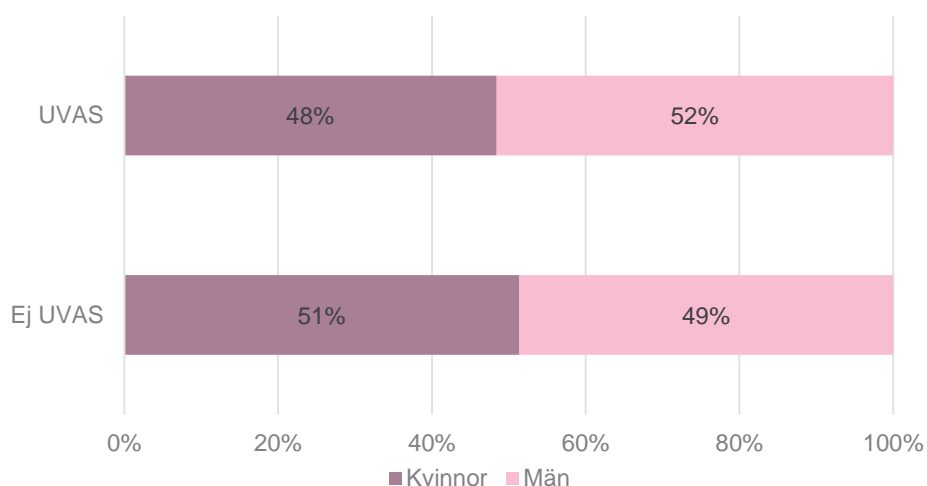
Figur 6 Andel unga som varken arbetade eller studerade (UVAS) år 2013 i åldrarna 16-29 år

3.2.3 KÖN OCH ÅLDERSFÖRDELNINGAR

En jämförelse av könsfördelningen inom och mellan grupperna UVAS och övriga i åldrarna 16-29 år visas i Figur 7. Som går att utläsa av figuren är män representerade i något högre utsträckning i gruppen UVAS än kvinnor. För de som inte tillhör gruppen UVAS är 51 procent kvinnor och 49 procent män. Bland UVAS är 48 procent kvinnor och 52 procent är män. Detta innebär att av samtliga kvinnor i åldersspannet i staden var 8,7 procent UVAS och för männen 9,7 procent. För UVAS som står förhållandevis långt från arbetsmarknaden är män i högre utsträckning överrepresenterade, vilket visas i avsnitt 4 då UVAS som saknar känd aktivitet studeras.

Figur 7 Könsfördelning för grupperna UVAS och Ej UVAS.

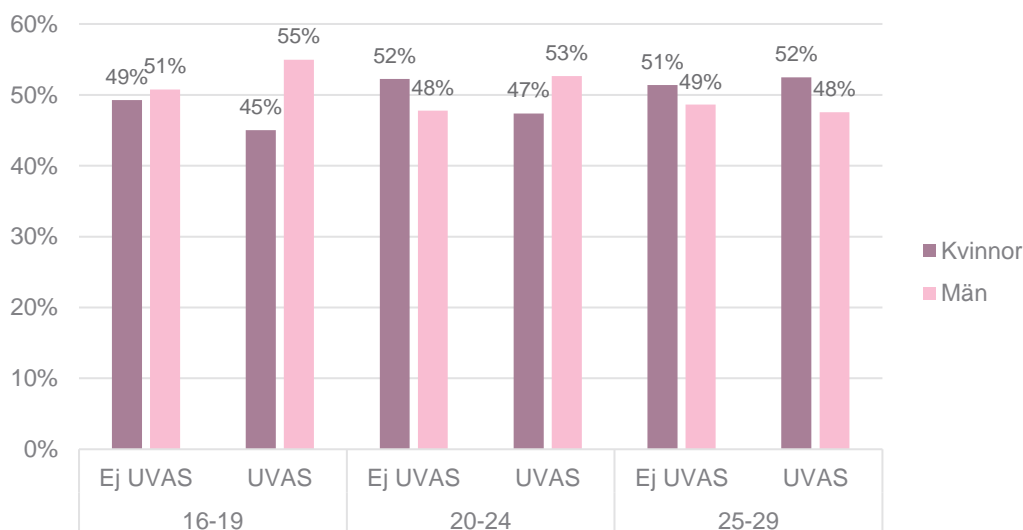
Tabell 1 visar åldersfördelningen för befolkningen mellan 16-29 år i Stockholm stad uppdelat i tre ålderskategorier för UVAS och de som ej är UVAS. Ålderskategorin 16-19 år inkluderar endast fyra år jämfört med de andra två ålderskategorierna som inkluderar fem år, och det är även där den lägsta andelen UVAS uppmäts. De flesta personer i åldrarna 16-19 år studerar fortfarande på gymnasiet vilket kan förklara varför lägst andel UVAS i befolkningen, 5 procent, återfinns där. I den äldsta ålderskategorin, 25-29 år, är både antalet 9 253 personer och andelen 11 procent UVAS högst.

Tabell 1 Antal UVAS samt övriga i befolkningen 16-29 år fördelat efter åldersgrupper.

Ålder	Ej UVAS	UVAS	Samtliga	Andel UVAS av Samtliga
16-19 år	31 794	1 510	33 304	5 %
20-24 år	53 123	6 013	59 136	10 %
25-29 år	75 031	9 253	84 284	11 %

I Figur 8 visas könstilldelningen per åldersgrupp. För åldersgrupperna 16-19 år samt 20-24 år är män överrepresenterade i gruppen unga som varken arbetar eller studerar. Kvinnor är överrepresenterade bland UVAS i åldrarna 25-29 år. LO (2015) finner liknande resultat och resonerar att män i mindre utsträckning fullföljer sin gymnasieutbildning vilket leder till en högre andel manliga UVAS i de lägre åldersgrupperna. Kvinnor mottar föräldrapenning i högre utsträckning, vilket leder till fler kvinnliga UVAS i den övre åldersgruppen.

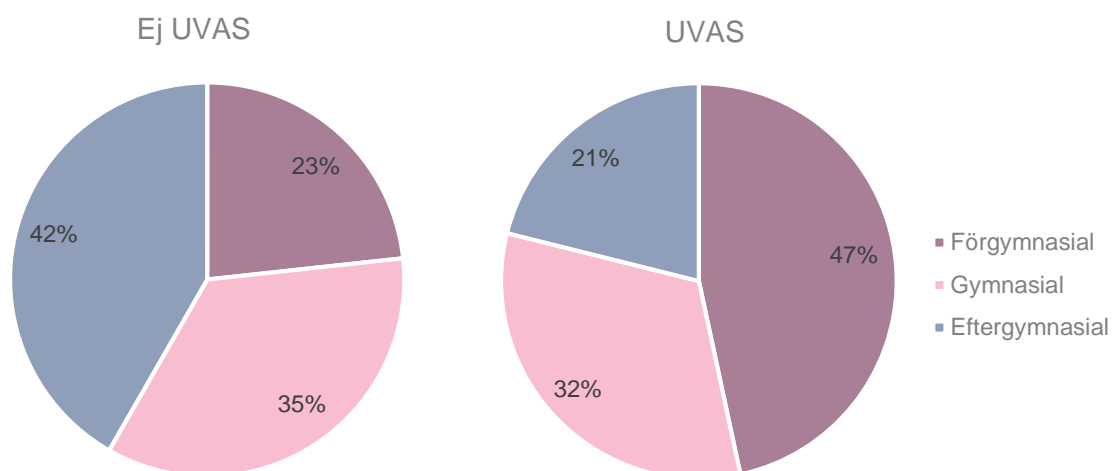
Figur 8 Könstilldelning uppdelat på UVAS och övriga samt ålder

3.2.4 UTBILDNINGSNIVÅ

I Figur 9 visas hur den högsta avslutade utbildningsnivån fördelar sig bland UVAS och övriga unga. Utbildningsnivån är generellt betydligt lägre för UVAS än övriga. Av de totalt 16 776 personer som tillhörde gruppen UVAS hade nästan hälften (47 procent eller 7 823 personer) endast uppnått en förgymnasial utbildning. Detta kan jämföras med 23 procent bland övriga befolkningen i åldersspannet. En tredjedel av UVAS hade en gymnasieutbildning och 21 procent en eftergymnasial utbildning.

Figur 9 Procentuell fördelning för olika utbildningsnivåer för grupperna Ej UVAS samt UVAS

För att vidare belysa UVAS socioekonomiska bakgrund har deras föräldrarnas högsta utbildningsnivå studerats. Föräldrar till UVAS har en betydligt lägre utbildningsnivå än föräldrar till övriga unga i åldersspannet, vilket visas i Tabell 2 nedan. En betydligt lägre andel av UVAS föräldrar har en eftergymnasial utbildning (31 procent) jämfört med övriga befolkningen i samma åldersspann (55 procent). En hög andel av föräldrarna till UVAS saknar vidare uppgift om utbildningsnivå; 34 procent. Någon skärning mellan vistelsetid i Sverige och föräldrarnas utbildningsnivå kan inte göras utifrån dataunderlaget, men generellt sett utgörs individer med okänd utbildningsnivå av utrikes födda personer med förhållandevis kort vistelsetid i riket. Några väsentliga könsskillnader gällande föräldrarnas utbildningsnivå kan inte konstateras inom grupperna.

Tabell 2 Föräldrarnas utbildningsbakgrund för grupperna UVAS och Ej UVAS

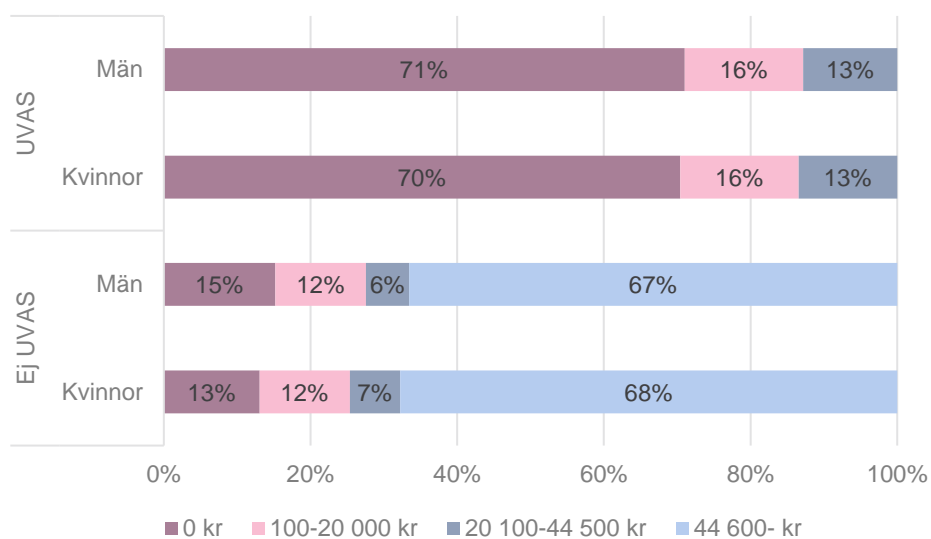
Föräldrarnas utbildningsnivå	Ej UVAS	UVAS	Samtliga
Förgymnasial utbildning	5%	10%	6%
Gymnasial utbildning	28%	26%	28%
Eftergymnasial utbildning	55%	31%	53%
Okänd	11%	34%	14%
Totalt	100%	100%	100%

3.2.5 FÖRVÄRVSINKOMST

Inkomstuppgifterna som används i denna rapport är förvärvsinkomst år 2013. Definitionen av gruppen UVAS innebär en förvärvsinkomst upp till ett basbelopp (44 500 kr år 2013) vilket därmed utgör ett inkomsttak för gruppen UVAS. Förvärvsinkomst kan i många fall utgöra en indikator på hur långt från arbetsmarknaden en individ står och är därför en intressant variabel att studera.

I Figur 10 jämförs inkomstfördelningen mellan UVAS och övriga unga. 71 procent av UVAS hade år 2013 ingen inkomst alls vilket motsvarar 11 863 personer. Majoriteten av de övriga unga, 67 procent, hade år 2013 en inkomst som översteg 44 500 kr. Med tanke på skillnaderna i utbildningsnivå för dessa grupper samt definitionen av UVAS är dessa inkomstskillnader väntade. I diagrammet visas även att inkomstfördelningen är likartad för kvinnor och män inom gruppen UVAS.

Figur 10 Kön och inkomstfördelning för grupperna UVAS och Ej UVAS.

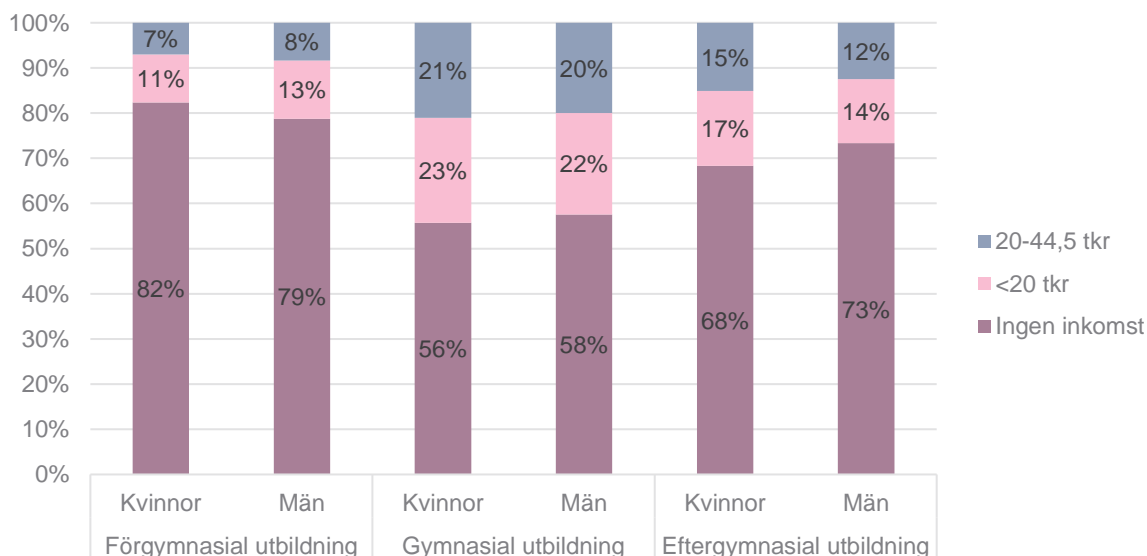
I Tabell 3 har sambandet mellan inkomst och utbildningsnivå studerats för gruppen unga som varken arbetar eller studerar. Vi kan konstatera att en mycket hög andel av gruppen med enbart förgymnasial utbildning helt saknar förvärvsinkomst. Även för individer med en eftergymnasial utbildning är andelen som helt saknar förvärvsinkomst förhållandevis hög jämfört med individer med gymnasial utbildning.

Tabell 3 Utbildningsnivå och inkomstfördelning för gruppen UVAS

Inkomst	Förgymnasial utbildning	Gymnasial utbildning	Eftergymnasial utbildning	Totalt
Ingen inkomst	80%	57%	71%	71%
100-20 000 kr	12%	23%	15%	16%
20 000-44 500 kr	8%	21%	14%	13%
Totalsumma	100%	100%	100%	100%

Jämför vi utbildningsnivå och inkomst för män och kvinnor ser vi i Figur 11 främst att en förhållandevis hög andel av männen med eftergymnasial utbildning helt saknar inkomst. Den höga andelen med eftergymnasial utbildning som helt saknar inkomst kan därför troligen inte förklaras av kvinnor som varit föräldralediga hela året, utan drivs i högre utsträckning av män. Sammanfattningsvis finns inte några större skillnader mellan män och kvinnor avseende utbildningsnivå eller inkomstnivå.

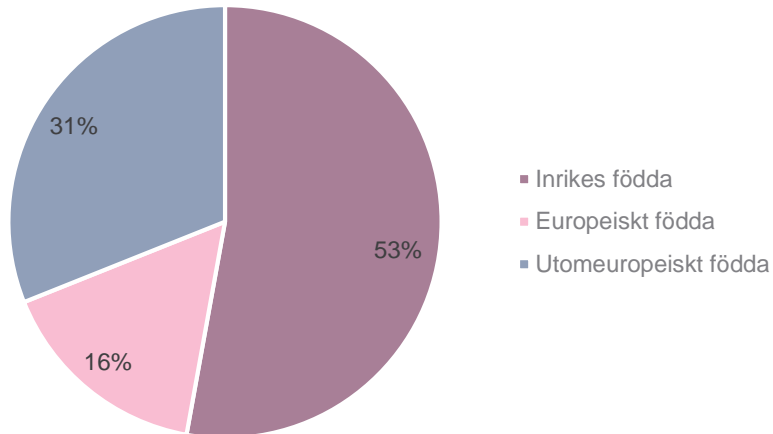
Figur 11 Utbildning och inkomst, män och kvinnor för gruppen UVAS

3.2.6 FÖDELSELAND

Av gruppen UVAS var knappt hälften utrikes födda, 16 procent födda i ett europeiskt land och 31 procent utomeuropeiskt födda, vilket visas i Figur 12. Det innebär vidare att 20 procent av samtliga utrikes födda i åldern 16-29 år var klassificerade som UVAS, i jämförelse med 6,5 procent av de inrikes födda. Gruppen UVAS med utländsk bakgrund studeras närmare i avsnitt 4.4.

Figur 12 Procentuell fördelning av UVAS efter födelseland

4. Uppdelning av UVAS

Gruppen UVAS har hittills i rapporten endast studerats som en sammanslagen grupp personer utifrån definitionen i kapitel 2.2. För att i större detalj belysa gruppens sammansättning och bakomliggande orsaker till varför personer ingår i gruppen UVAS delas datasetet in i fem kategorier.

Tabell 4 Uppdelning av UVAS i kategorier

Kategori	Förklaring
Arbetsmarknadsåtgärder	Individer registrerade som arbetslösa eller i arbetsmarknadspolitiska åtgärder. De individer som ingår här har minst en dag under året i: -arbetslöshet -"åtgärdsstudier" -"åtgärdssysselsättning" -nystartsjobb
Ekonomiskt bistånd	Individer som mottagit ekonomiskt bistånd (socialbidrag)
Sjukdom/funktionshinder	Individer registrerade hos Försäkringskassan för följande ersättningar: - sjuk/aktivitetsersättning - sjukpenning - Arbetsskadesjukpenning - Rehabiliteringsersättning - Smittbärarsjukpenning - Aktivitetsstöd vid sjukdom vid utbildning
Ingen känd aktivitet	UVAS som inte varit registrerade i någon av de fyra ovan nämnda kategorierna under året samt under de tre senaste åren
Utländsk bakgrund och vistelsetid	Individer födda utomlands samt deras vistelsetid i Sverige

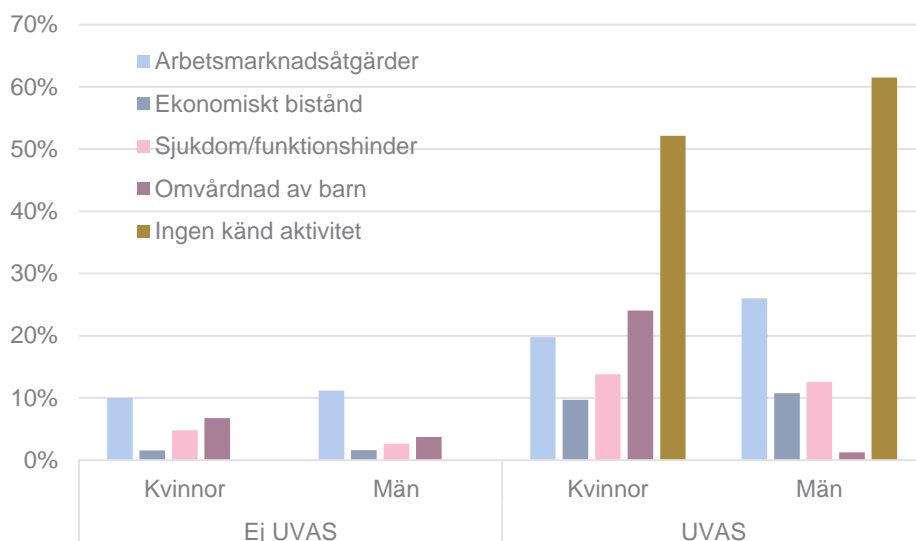
Kategoriindelningen sker både för UVAS och för övriga unga, förutom för *Ingen känd aktivitet* vilket inte är möjligt att belysa i gruppen övriga unga. Det huvudsakliga syftet med analysen är att beskriva gruppen UVAS sammansättning, det vill säga hur väl identifieras gruppen UVAS av de sex kategorierna. Det andra syftet är att beskriva de fem kategoriernas sammansättning, det vill säga hur stor andel av individerna inom varje kategori är UVAS. I den mån datamaterialet tillåter följer sedan ytterligare uppdelningar av de ovan nämnda kategorierna med avseende på bland annat kön, ålder och utbildningsnivå.

Inledningsvis presenteras en överblick av de fyra förstnämnda kategorierna ovan samt kategorin Omvårdnad av barn. Även om unga med en svag ställning på arbetsmarknaden i kategorin Omvårdnad av barn är en intressant grupp att studera vidare har det inte skett i denna rapport på grund av att individer med föräldrapenning på SGI-nivå inte har kunnat uteslutas ur gruppen UVAS. Detta kan förväntas snedvridera resultaten om en analys av undergrupper i kategorin Omvårdnad av barn genomförs. Det är vidare viktigt att notera att grupperna inte är ömsesidigt uteslutande, vilket innebär att samma individ kan ingå i flera av grupperna. Staplarna i Figur 13 summerar därför inte till 100 procent inom varje grupp.

52 procent av alla kvinnliga UVAS och 61 procent av de manliga saknade känd aktivitet under år 2013. Det innebär att de inte fick ersättning för någon av de fyra övriga aktiviteter som visas i Figur 13. Med andra ord fångas ungdomar som av olika anledningar står utanför arbetsmarknaden endast i begränsad utsträckning upp genom dessa aktiviteter. Bland de UVAS som har en aktivitet finns stora könsskillnader. 25 procent av kvinnliga UVAS fick ersättning för omvårdnad av barn under året, men endast 1 procent av männen. Motsvarande skillnad i övriga befolkningen är inte alls lika påtaglig; 7 procent av kvinnorna och 4 procent av männen fick ersättning för omvårdnad av barn. För manliga

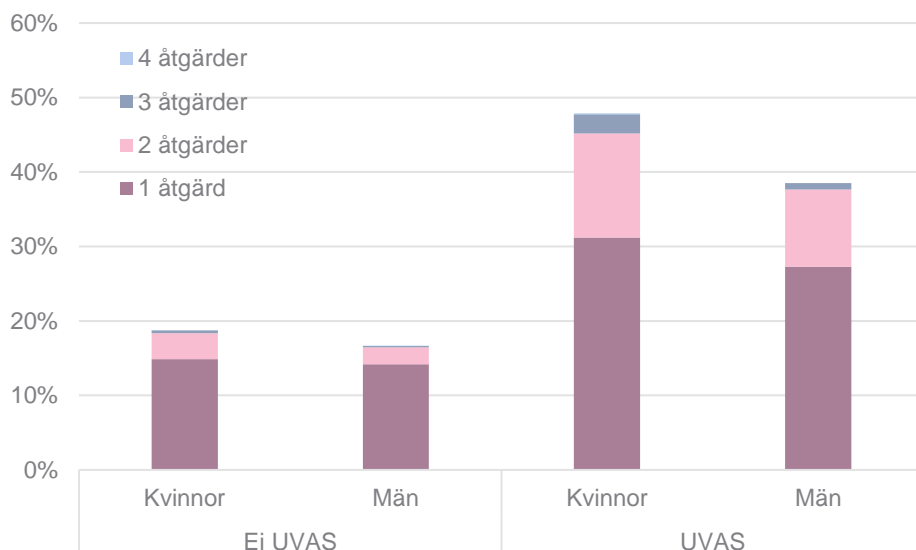
UVAS var arbetsmarknadsåtgärder den vanligaste aktiviteten, vilket 26 procent av gruppen var registrerade för. Det var något vanligare bland kvinnliga än manliga UVAS att få ersättning för sjukdom/funktionshinder; 14 procent respektive 13 procent hade mottagit sådan ersättning under 2013.

Figur 13 Aktivitet bland UVAS – uppdelat på kön

En annan intressant aspekt är studera hur många personer som har deltagit i flera av dessa aktiviteter samtidigt under året då detta kan ge en bild av graden av problematik för individerna. Som visas i Figur 14 är det i särklass vanligast att endast ha deltagit i en aktivitet. Bland UVAS har 14 procent av kvinnorna och 10 procent av männen deltagit i två aktiviteter. 3 procent av de kvinnliga UVAS och 1 procent av de manliga har deltagit i tre aktiviteter. Endast ett fåtal har deltagit i samtliga fyra aktiviteter under året.

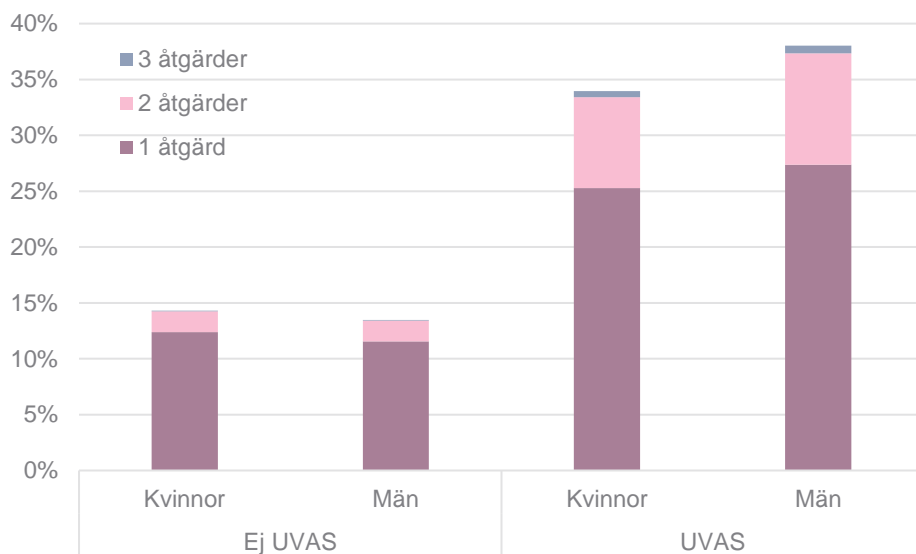
Figur 14 Andelar med en eller fler aktiviteter under året – uppdelat på kön

Aktiviteten omvårdnad av barn skiljer sig i viss mån från de övriga aktiviteterna eftersom den inte nödvändigtvis är direkt kopplad till problem på arbetsmarknaden (även om UVAS som varit hemma med barn givetvis har en inkomst som understiger ett basbelopp). Exkluderas denna grupp sjunker andelen kvinnliga UVAS som kan identifieras genom åtgärderna från 48 procent till 34 procent, vilket visas i Figur 15. 9 procent av de kvinnliga och 14 procent av de manliga UVAS har under år 2013 haft två eller tre

av aktiviteterna *arbetsmarknadsåtgärder*, *ekonomiskt bistånd* samt *ersättning för sjukdom/funktionshinder*. Det är därmed tydligt att en stor andel av UVAS inte fångas upp i dessa aktiviteter.

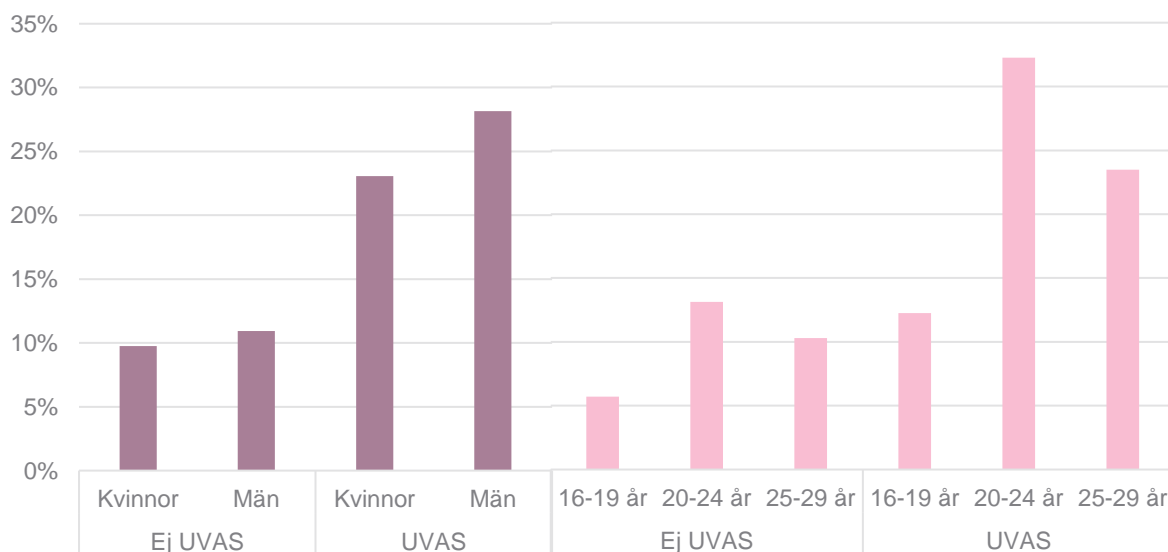
Figur 15 Andelar med en eller fler aktiviteter under året exkluderat omvårdnad av barn – uppdelat på kön

4.1 Arbetsmarknadsåtgärder och ekonomiskt bistånd

Inom gruppen UVAS har 26 procent varit i en arbetsmarknadsåtgärd eller haft ekonomiskt bistånd vid något tillfälle under året. Motsvarande siffra för övriga befolkningen 16-29 år är 10 procent. Skillnaderna mellan UVAS och övriga befolkningen är alltså stora, men samtidigt har en majoritet av personerna i gruppen UVAS inte varit i någon av dessa åtgärder. I Figur 16 nedan visas andelen med ekonomiskt bistånd eller arbetsmarknadsåtgärder uppdelat på kön och ålder för UVAS jämfört med övriga unga. Utifrån figuren framgår att det är manliga UVAS (28 procent) samt personer i gruppen 20-24 åriga UVAS (32 procent) som i högst utsträckning nås av dessa två åtgärder. Nedan följer separata kartläggningar av de två aktiviteterna arbetsmarknadsåtgärder samt ekonomiskt bistånd med ytterligare uppdelningar.

Figur 16 Andelar med arbetsmarknadsåtgärder eller ekonomiskt bistånd – uppdelat på kön och ålder för UVAS och Ej UVAS.

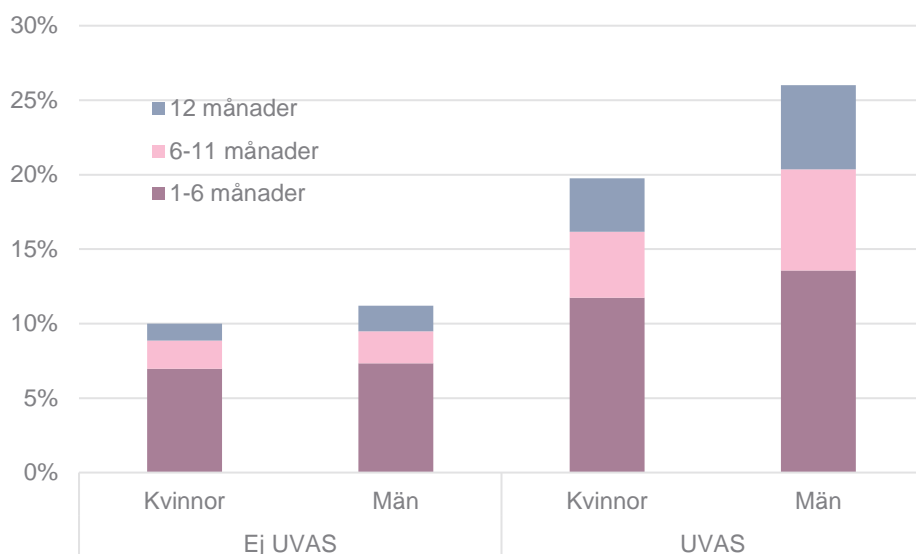

4.1.1 ARBETSMARKNADSÅTGÄRDER

Knappt 21 000 personer i åldrarna 16-29 år i Stockholms stad var år 2013 registrerade som arbetslösa, i "åtgärdsstudier", "åtgärdssysselsättning" eller nystartsjobb vid något tillfälle under året. Av dessa tillhörde drygt 18 procent gruppen UVAS och 82 procent individer som inte klassificeras som UVAS.

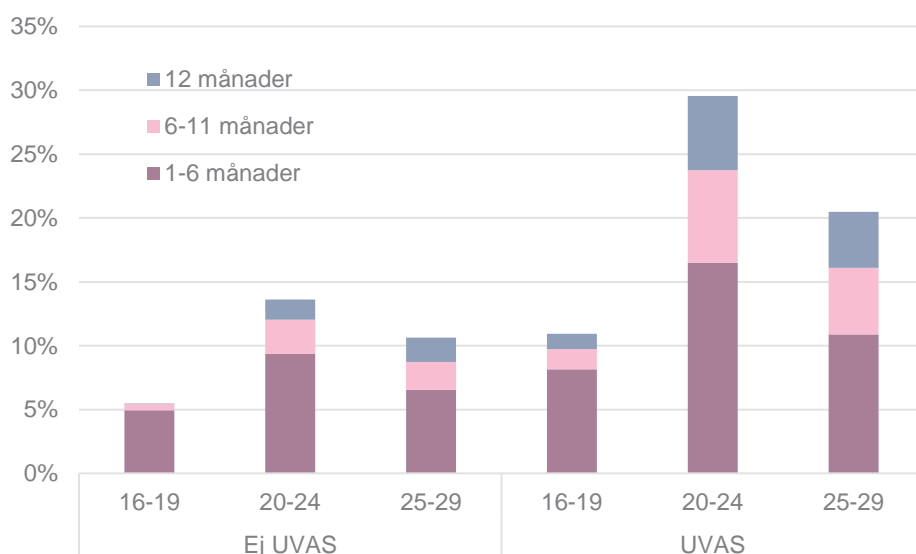
Av samtliga 16 800 UVAS i staden befann sig 23 procent i en arbetsmarknadspolitisk åtgärd eller var anmälda arbetslösa, och andelen var högre bland män (26 procent) än kvinnor (20 procent), vilket visas i Figur 17. En hög andel UVAS fångas alltså inte upp i arbetslöshetsstatistiken. I figuren visas även antalet månader som individerna varit registrerade i arbetsmarknadsåtgärder under året. 5 procent av UVAS och 2 procent av övriga unga har varit i denna typ av åtgärder under hela året. Inga tydliga skillnader i fördelningen av längden på åtgärden framträder mellan grupperna eller könen.

Figur 17 Andelar i arbetsmarknadsåtgärder fördelat på kön för UVAS respektive Ej UVAS

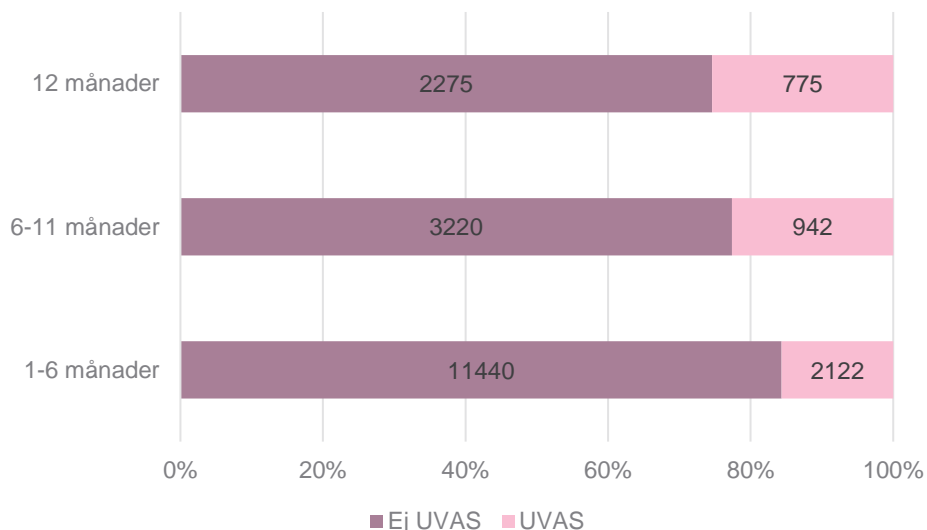
Fördelat på ålder så är det UVAS i åldrarna 20-24 år som i högst utsträckning deltar i arbetsmarknadsåtgärder, 30 procent av gruppen. Yngre personer (16-19 år) tenderar att vara i arbetsmarknadsåtgärder under kortare tid, vilket gäller både UVAS och övriga unga.

Figur 18 Andelar i arbetsmarknadsåtgärder fördelat på ålder för UVAS respektive Ej UVAS

I Figur 19 belyses sammansättningen av gruppen som befinner sig i arbetsmarknadsåtgärder, uppdelat på UVAS och övriga unga. UVAS utgör 25 procent av samtliga individer i åldersspannet som befunnit sig i åtgärder under hela året. 75 procent av gruppen har alltså haft inkomster över ett basbelopp eller studerat mer än 60 timmar under året. I grupperna 6-11 månader och 1-6 månader utgör UVAS mindre andelar.

Figur 19 Längd på arbetsmarknadsåtgärder uppdelat på UVAS och övriga

Gruppen som befunnit sig i arbetsmarknadsåtgärder under hela året har rimligen störst problem på arbetsmarknaden och är därav av speciellt intresse. I Tabell 5 redovisas i detalj antalet individer i denna grupp uppdelat på UVAS och övriga, ålder samt kön. En majoritet av gruppen är i åldern 25-29 år, är män och som nämnts ovan klassificeras en fjärdedel av individerna som UVAS.

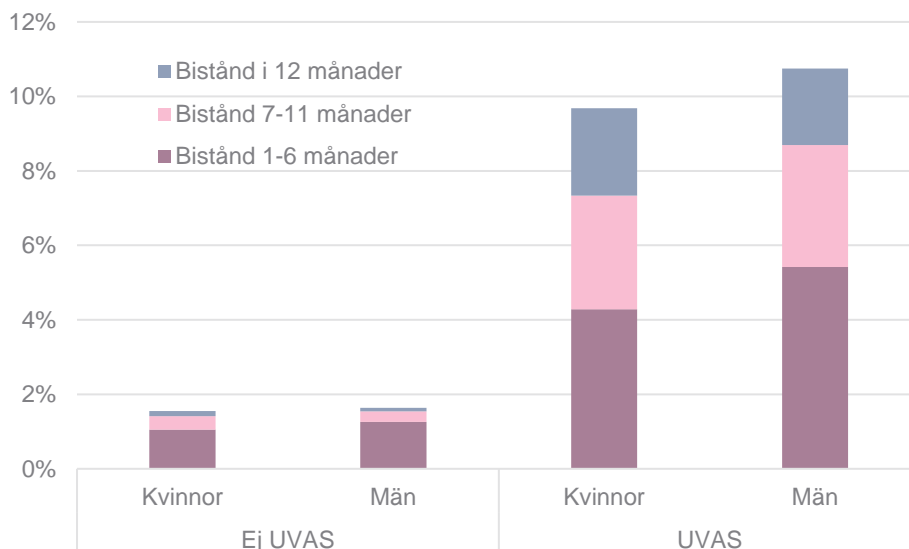
Tabell 5 Antal individer i arbetsmarknadsåtgärder under hela året fördelat på ålder, kön och UVAS/Ej UVAS.

Åldersgrupp	16-19 år	20-24 år	25-29 år	Totalt
Kvinnor	13	453	769	1235
Ej UVAS	7	326	602	935
UVAS	6	127	167	300
Män	19	732	1064	1815
Ej UVAS	7	509	824	1340
UVAS	12	223	240	475
Totalt	32	1185	1833	3050

4.1.2 EKONOMISKT BISTÅND

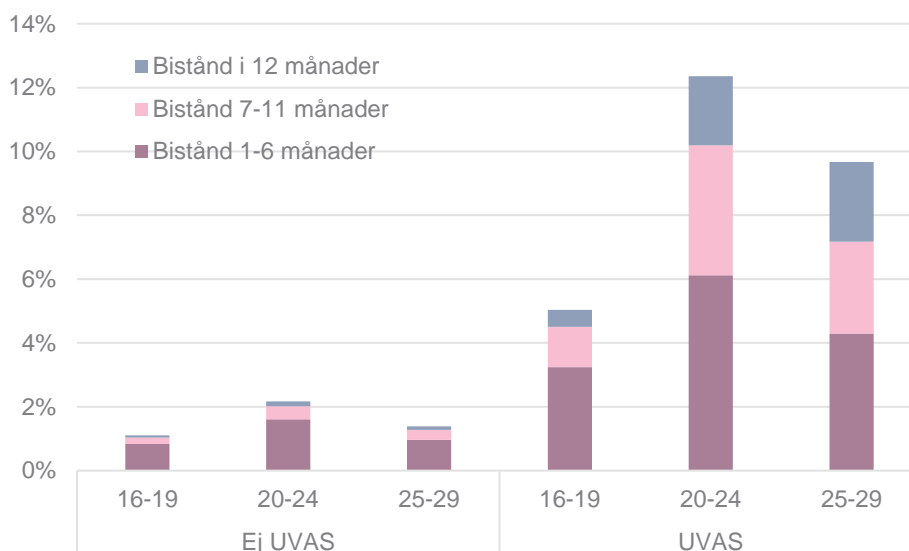
Cirka 4300 individer i åldersgruppen har mottagit ekonomiskt bistånd (socialbidrag) från kommunen under år 2013. En hög andel av biståndstagarna, drygt 40 procent, är personer som klassificeras som UVAS, vilket visar att detta är en åtgärd för personer i en utsatt situation. Som kan ses i Figur 20 är det drygt 10 procent av samtliga UVAS har mottagit ekonomiskt bistånd, motsvarande siffra i övriga befolkningen är 1,6 procent. I Figur 20 visas även skillnader mellan kvinnor och män. Det är totalt sett något vanligare bland manliga UVAS att ha mottagit ekonomiskt bistånd. Samtidigt är det något vanligare bland kvinnor än män att ha haft ekonomiskt bistånd under hela året, vilket gäller både för UVAS och för övriga unga.

Figur 20 Andelar med ekonomiskt bistånd – uppdelat på stödets längd

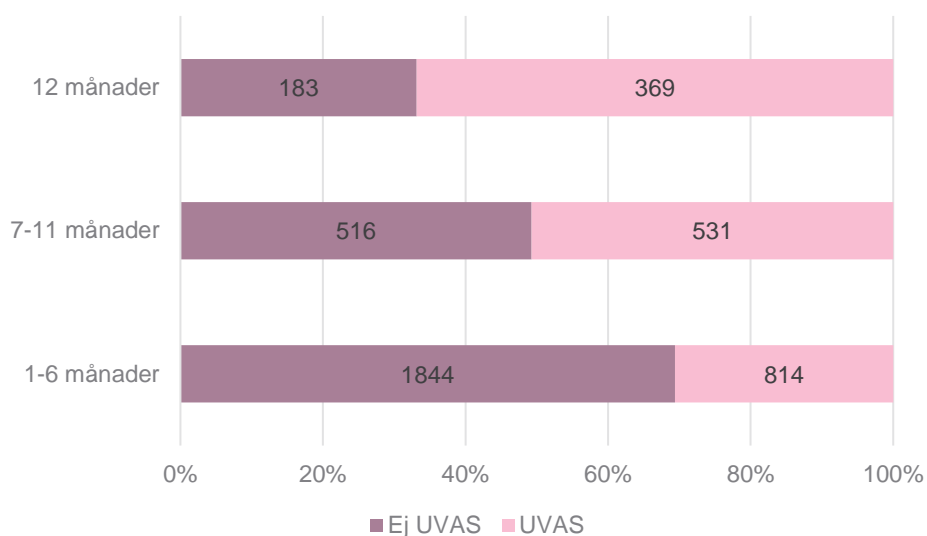
Sett som andel av åldersgruppen är det vanligast att individer i åldrarna 20-24 har ekonomiskt bistånd. Drygt 12 procent av samtliga UVAS och drygt 2 procent av övriga unga hade fått ekonomiskt bistånd under året, vilket kan ses i Figur 21 nedan. För samtliga åldersgrupper och för både grupperna UVAS och övriga unga är korta biståndstider på 1-6 månader vanligast förekommande, dock ska tilläggas att biståndstiderna nedan inte tar hänsyn till eventuellt biståndstagande under 2012 och 2014.

Figur 21 Andel med kommunalt stöd per åldersgrupp uppdelat på UVAS respektive Ej UVAS.

I Figur 22 belyses sammansättningen av gruppen med ekonomiskt bistånd, uppdelat på UVAS och övriga unga. Bland de som haft ekonomiskt bistånd under hela året klassificeras två tredjedelar som UVAS. För gruppen med bistånd under 6 månader eller mindre utgör UVAS ungefär knappt en tredjedel.

Figur 22 Längd på ekonomiskt bistånd uppdelat på UVAS och övriga

Den grupp som står längst ifrån arbetsmarknaden är de som har mottagit ekonomiskt bistånd under hela året. Denna grupp utgör 552 personer. Som framgår i Tabell 6 är 307 av dessa är kvinnor och 245 är män och drygt hälften är i åldersspannet 25-29 år men endast ett fåtal i den yngsta åldersgruppen. Två tredjedelar av de 552 personerna klassificeras som UVAS.

Tabell 6 Antal individer med ekonomiskt bistånd under hela året

Åldersgrupp	16-19 år	20-24 år	25-29 år	Totalsumma
Kvinnor	15	102	190	307
Ej UVAS	12	38	60	110
UVAS	3	64	130	197
Män	15	109	121	245
Ej UVAS	10	43	20	73
UVAS	5	66	101	172
Totalsumma	30	211	311	552

4.2 Sjukdom/funktionshinder

I detta avsnitt om UVAS med sjukdom och eller funktionshinder finns främst fokus på de som någon gång under år 2013 hade en eller flera av följande ersättningar från Försäkringskassan⁹:

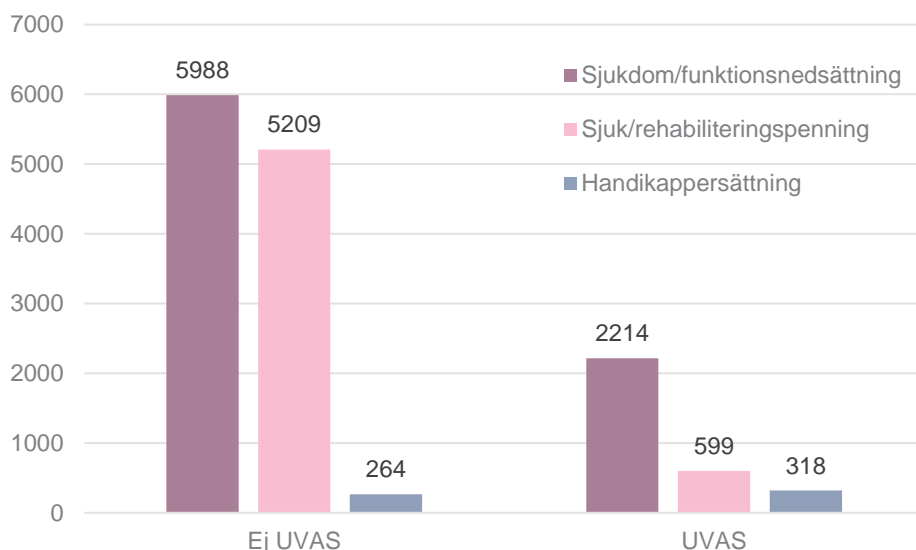
- Sjuk/aktivitetsersättning
- Sjukpenning
- Arbetsskadesjukpenning
- Rehabiliteringsersättning
- Smittbärarsjukpenning
- Aktivitetsstöd vid sjukdom vid utbildning

I avsnitt 4.2.1 presenteras statistik för samtliga ersättningar ovan. För att komplettera detta studeras även UVAS med kortare sjukdom och som mottog sjukpenning/rehabiliteringspenning separat i avsnitt 4.2.2.

⁹ För information och bedömningsgrunder för ersättningarna, se rubrik för respektive ersättning här: https://www.forsakringskassan.se/privatpers/ersattningar_a_o

I Figur 23 visas hur många som hade ersättning för sjukdom/funktionsnedsättning, hur många som enbart hade sjukpenning/ rehabiliteringspenning samt antal med handikappersättning. Då sjukpenning och rehabiliteringspenning även ingår i gruppen sjukdom/funktionsnedsättning ska dessa antal inte summeras, men Figur 23 är intressant då det tydligt framgår att endast 27 procent av UVAS med ersättning har sjuk/rehabiliteringspenning jämfört med hela 87 procent för övriga unga. Andelen med handikappersättning är även betydligt högre för UVAS än för övriga unga. Då endast 582 personer i åldrarna 16-29 år hade handikappersättning i Stockholm 2013 kommer denna grupp inte studeras vidare i kommande avsnitt.

Figur 23 Antal personer med en ersättning för sjukdom/funktionsnedsättning, personer med enbart sjukpenning/rehabiliteringspenning samt personer med handikappersättning, uppdelat på UVAS och Ej UVAS.

4.2.1 UVAS MED SJUKDOM ELLER FUNKTIONSNEDSÄTTNING

Totalt var 8 202 personer i åldrarna 16-29 år registrerade hos Försäkringskassan i minst en månad för en sjukdom eller en funktionsnedsättning någon gång under 2013. Av dessa personer ingick 2 214 personer i gruppen UVAS. Som visas i Tabell 7 skiljer sig könsfördelningen stort mellan de UVAS och de i övriga befolkningen hade någon av dessa ersättningar. Totalt sett var 62 procent (5 081 personer) av mottagarna kvinnor och 38 procent (3 121 personer) män. Inom gruppen UVAS var dock endast 52 procent av mottagarna kvinnor.

Tabell 7 Antal UVAS respektive Ej UVAS i Stockholm i åldrarna 16-29 år med ersättning för en sjukdom/funktionsnedsättning någon gång under 2013 uppdelat på kön.

	UVAS	Ej UVAS	Totalt
Kvinnor	1158	3923	5081
Män	1056	2065	3121
Totalt	2214	5988	8202

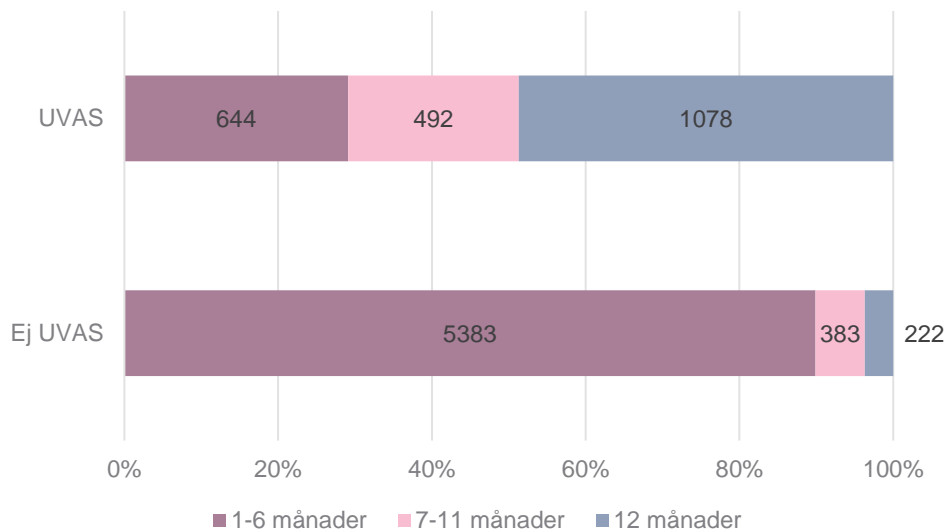
I Tabell 8 nedan visas andel personer i Stockholms stad i åldrarna 16-29 som år 2013 varit registrerade hos Försäkringskassan för en sjukdom eller en funktionsnedsättning i minst en månad. En betydligt högre andel av UVAS (13 procent) hade en ersättning under 2013 än övriga unga (4 procent).

Tabell 8 Andel personer med och utan ersättning under 2013 av samtliga UVAS och Ej UVAS.

	Ersättning	Ingen ersättning	Totalt
UVAS	13%	87%	100%
Ej UVAS	4%	96%	100%
Samtliga	5%	95%	100%

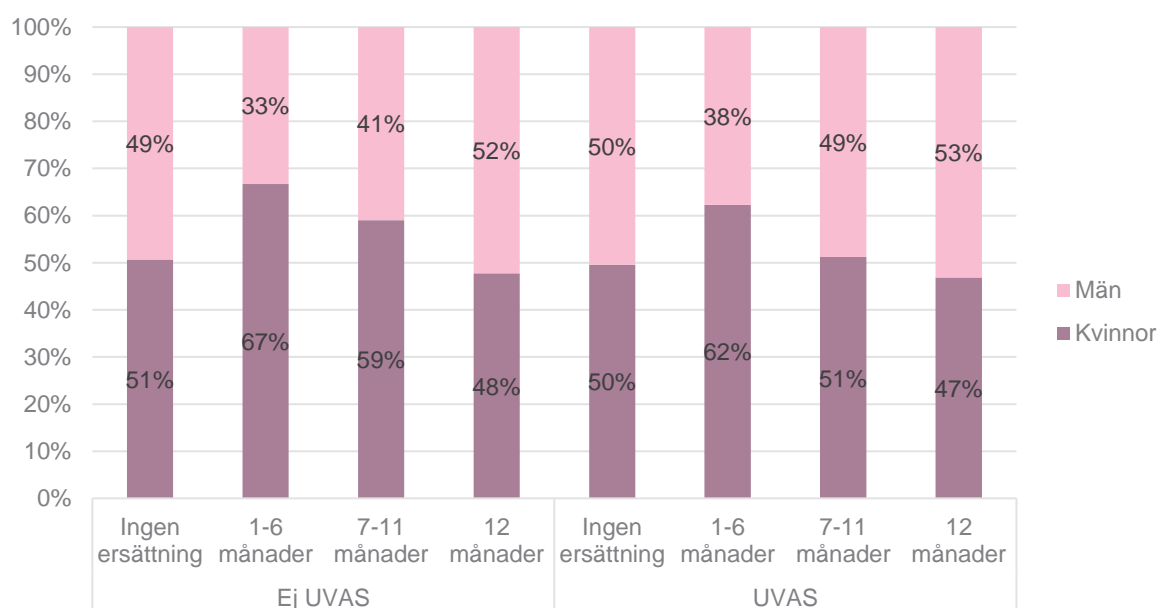
Hur många månader en person har varit registrerad hos Försäkringskassan för sjukdom eller funktionsnedsättning ger en indikation på om personen står långt ifrån arbetsmarknaden. Totalt sett bland dem som fått ersättning har 73 procent fått ersättning i 1-6 månader, 11 procent i 7-11 månader och 16 procent i 12 månader. Ersättningstiderna skiljer sig stort mellan UVAS och övriga unga. Av UVAS med en ersättning har hälften (49 procent) fått ersättning i 12 månader, vilket kan jämföras med endast 4 procent bland övriga. En klar majoritet av de som ej klassificeras som UVAS har haft ersättning under 1-6 månader.

Figur 24 Antal personer med ersättning för sjukdom/funktionsnedsättning, uppdelat på ersättningens längd och UVAS/Ej UVAS

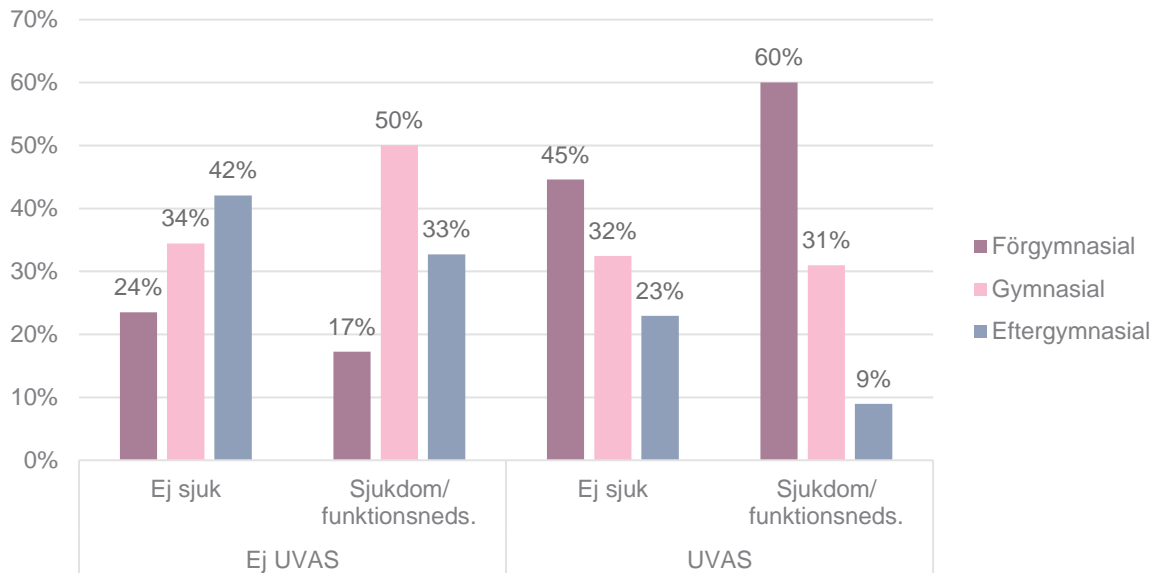
Figur 25 redogör för könsfördelningen inom UVAS och övriga unga i åldrarna 16-29 år beroende på ersättningstiderna. För de med kortare ersättningstid (1-6 månader) är kvinnor överrepresenterade både bland UVAS och bland övriga unga. När ersättningstiderna blir längre ökar andelen män med ersättning, vilket är ett mönster som syns både för UVAS och för övriga unga. Av de UVAS som hade ersättning under hela 2013 var 52 procent män och 48 procent kvinnor.

Figur 25 Könsfördelning för olika längder av mottagen ersättning, uppdelat på UVAS resp. ej UVAS.

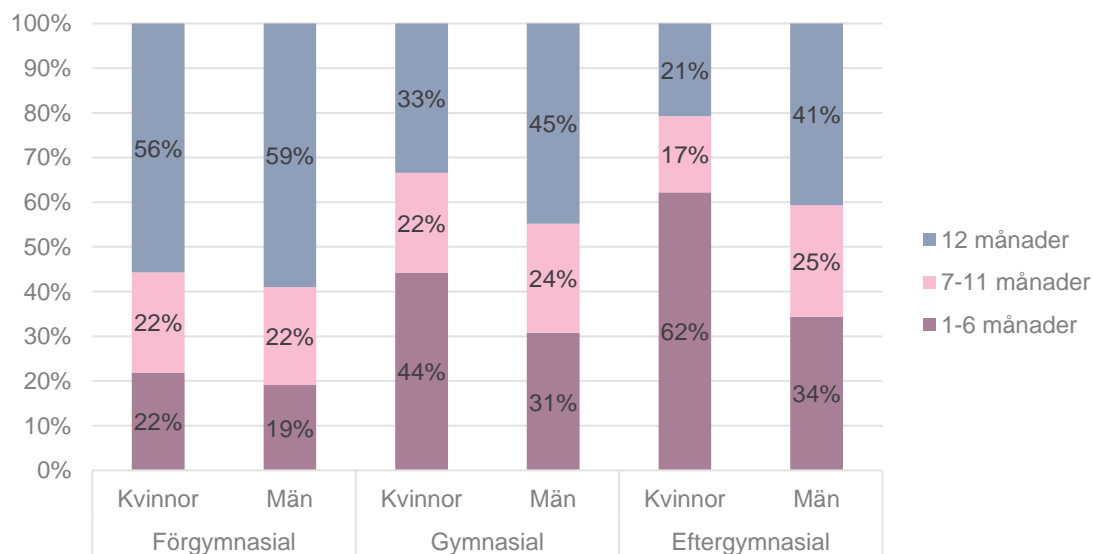
Figur 26 visar hur utbildningsnivån skiljer sig mellan UVAS och övriga, uppdelat på de med och utan ersättning för en sjukdom/funktionsnedsättning. Generellt är utbildningsnivån lägre för UVAS jämfört med övriga unga, oavsett om personerna hade ersättning från Försäkringskassan eller ej. Andelen med endast förgymnasial utbildning bland UVAS som med ersättning var 60 procent jämfört med 45 procent med förgymnasial utbildning för UVAS utan ersättning. Samtidigt har endast 9 procent av UVAS som mottog ersättning en eftergymnasial utbildning, att jämföra med 23 procent bland UVAS utan ersättning.

Figur 26 Fördelning av utbildningsnivå för de med och utan ersättning uppdelat på UVAS respektive Ej UVAS.

I Figur 27 följer en ytterligare analys specifikt av gruppen UVAS som mottagit ersättning. Dessa delas upp efter utbildningsnivå och kön. Majoriteten av UVAS som mottagit ersättning och endast hade en förgymnasial utbildningsnivå hade mottagit ersättning under hela året, både bland kvinnor (56 procent) och män (59 procent). Genomgående har manliga UVAS ersättning under en längre tid än kvinnor. Störst skillnad mellan könen är det i den eftergymnasiala gruppen, där den vanligaste längden av tid registrerad hos Försäkringskassan är upp till 6 månader för kvinnor medan den är 12 månader för män. Gruppen UVAS med eftergymnasial utbildning som mottagit ersättning utgjorde endast 199 individer.

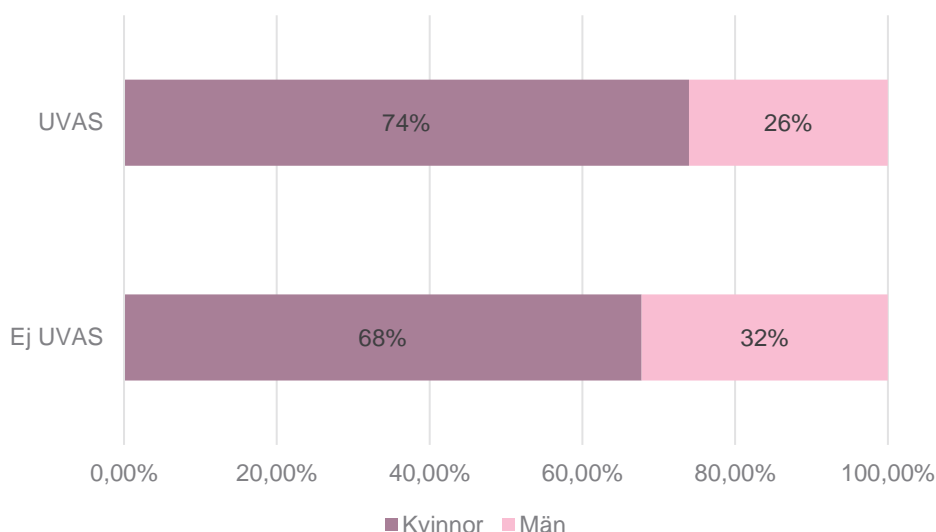
Figur 27 Fördelning av ersättningens längd för samtliga UVAS efter utbildningsnivå och kön.

4.2.2 SJUK/REHABILITERINGSPENNING

Under år 2013 erhöll 3,6 procent inom gruppen UVAS någon av dessa ersättningar vilket kan jämföras med 3,3 procent i gruppen övriga. Totalt sett motsvarar detta 599 respektive 5 209 sjukskrivna personer med sjuk- eller rehabiliteringsersättning från Försäkringskassan. Ungefär två tredjedelar av dessa personer är mellan 25 och 29 år eftersom dessa ersättningar är inkomstgrundande och få personer i de yngre åldersklasserna har hunnit förvärvsarbeta. Figur 28 synliggör att majoriteten av de som erhållit ersättning är kvinnor för båda grupper. Av de UVAS som hade sjuk- eller rehabiliteringspenning under 2013 var 74 procent kvinnor vilket kan jämföras med 68 procent kvinnor för övriga unga med dessa ersättningar.

Figur 28 Kön och åldersfördelning för personer som mottog sjuk/rehabiliteringspenning under 2013 för grupperna UVAS respektive ej UVAS.

4.2.3 HUR VANLIGA ÄR UVAS BLAND DE MED SJUKDOM/FUNKTIONSNEDSÄTTNING?

Om man studerar de personer som hade en ersättning för en sjukdom eller en funktionsnedsättning framgår att en relativt stor del av denna grupp är UVAS. Som presenterades i avsnitt 3.2 var 9,2 procent av befolkningen 16-29 år i Stockholm UVAS år 2013. För personer med sjukpenning eller rehabiliteringspenning var motsvarande andel något högre, 10,3 procent. Av samtliga personer med ersättning för en sjukdom eller en funktionsnedsättning var andelen UVAS däremot klart högre. En dryg fjärdedel (27 procent) av dessa personer som klassificeras som UVAS, vilket innebär att UVAS är 3 gånger så vanligt förekommande bland de med ersättning än bland de utan ersättning. Då personer sjukpenning till stor del utgör gruppen med ersättning är det rimligt att tro att andelen UVAS är ännu högre för ersättningar som aktivitetsersättning och aktivitetsstöd.

4.3 Ingen känd aktivitet

Personer som saknar känd aktivitet har under året **inte**:

- ingått i arbetsmarknadsåtgärder
- mottagit ekonomiskt bistånd
- vårdat barn
- haft ersättning för sjukdom/funktionshinder från Försäkringskassan

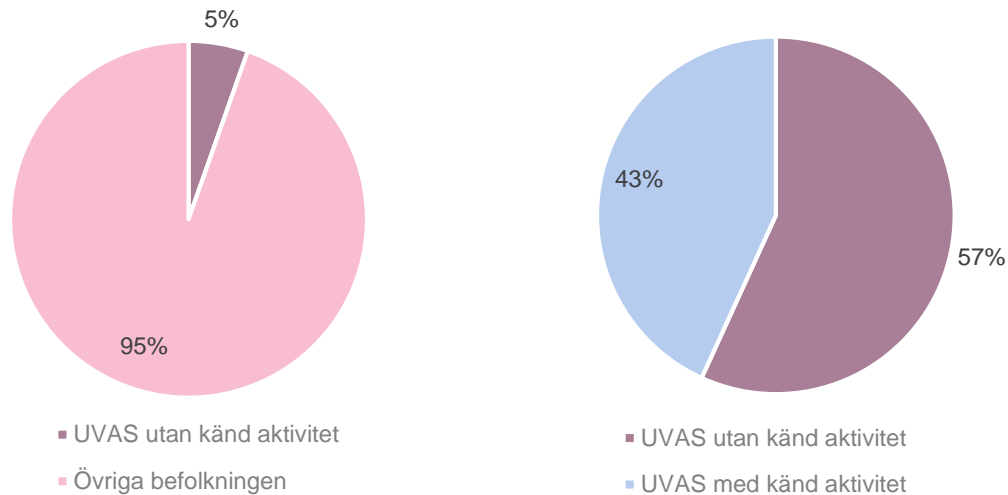
Temagrupp för unga i arbetslivet nämner att gruppen är heterogen och omfattar både hemmasittare, individer på långa utlandsresor, individer som är skrivna i Sverige men som inte längre bor i landet etc. Grupperna som saknar känd aktivitet jämförs i första hand med samtliga övriga unga i befolkningen i

samma åldersgrupp. Detta ger en bild av hur gruppens sammansättning skiljer sig från den genomsnittliga medborgaren.

4.3.1 INGEN KÄND AKTIVITET UNDER 2013

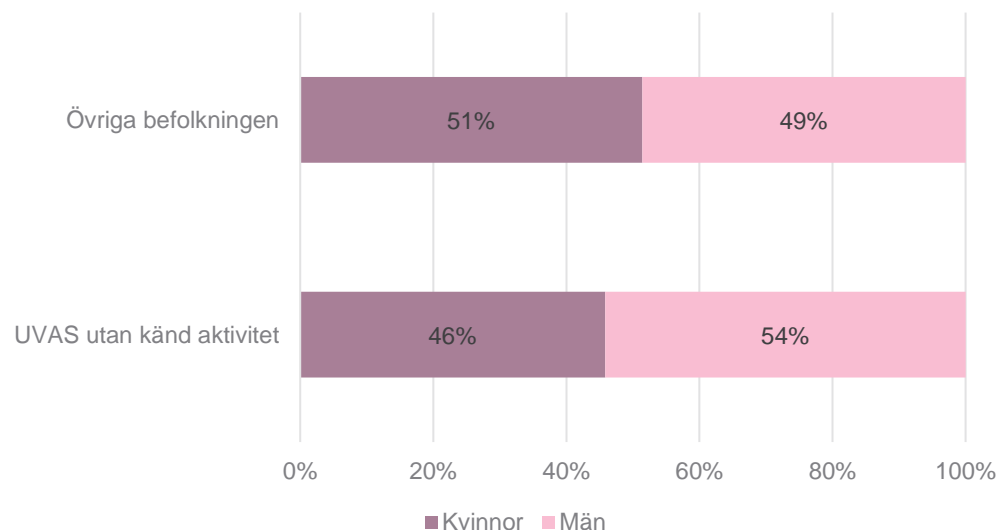
Gruppen UVAS som saknar känd aktivitet utgjorde 5,4 procent (9 532 personer) av hela stadens befolkning 16-29 år. Detta innebär att de som saknar känd aktivitet utgjorde över hälften av alla individer i gruppen UVAS; 57 procent.

Figur 29 Andel UVAS utan känd aktivitet av (1) befolkningen, (2) samtliga UVAS

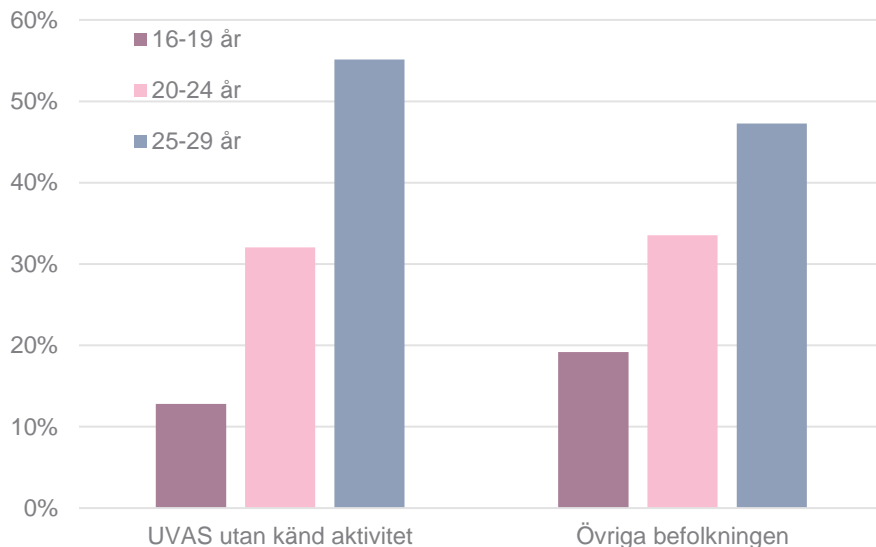
Figur 30 visar att 54 procent av UVAS som saknar känd aktivitet är män, vilket innebär att män är överrepresenterade i denna grupp, både i jämförelse med övriga befolkningen och i jämförelse med UVAS som har en känd aktivitet.

Figur 30 Könsfördelning UVAS utan känd aktivitet samt övriga befolkningen

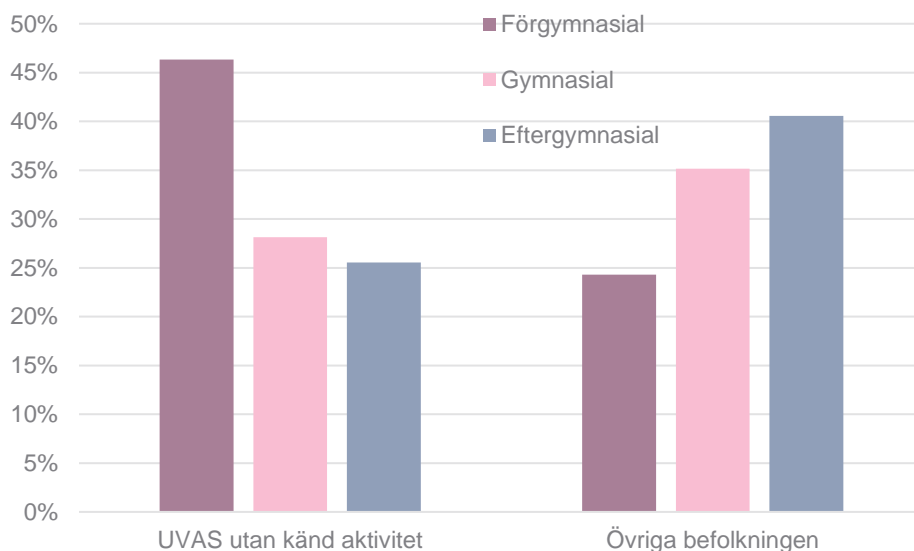
Även åldersfördelningen skiljer sig gentemot övriga befolkningen. UVAS utan känd aktivitet utgörs i högre utsträckning av personer i åldersgruppen 25-29 år (55 procent), vilket är i linje med hela åldersfördelningen för hela gruppen UVAS.

Figur 31 Åldersfördelning UVAS utan känd aktivitet samt övriga befolkningen

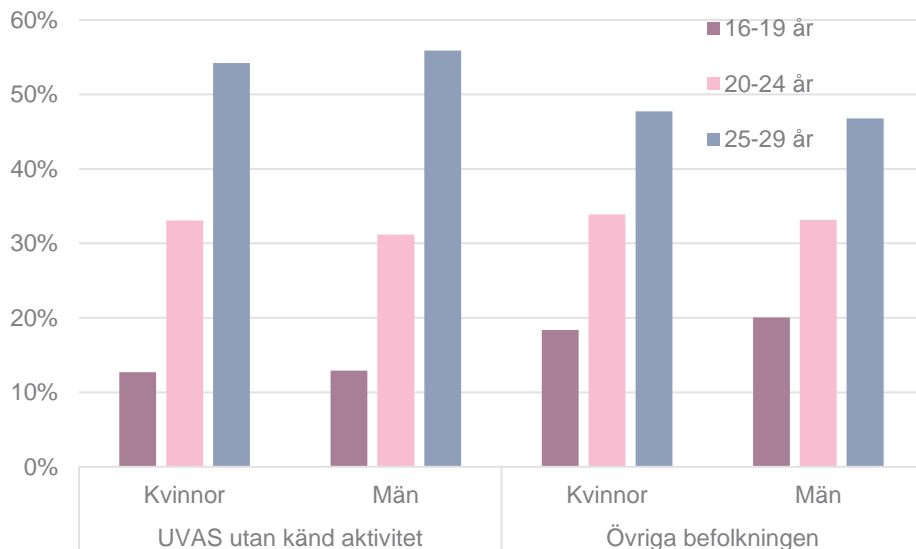
Ett annat sätt att belysa individer som saknar känd aktivitet är inom åldersgrupperna. Här är det värt att notera att av samtliga 16-19 åriga UVAS var det 81 procent som saknade känd aktivitet. Denna åldersgrupp av UVAS är dock förhållandevis liten (1510 personer). 46 procent av UVAS utan känd aktivitet hade endast avslutat en förgymnasial utbildning, vilket kan jämföras med 24 procent för övriga befolkningen.

Figur 32 Utbildningsnivå UVAS utan känd aktivitet samt övriga befolkningen

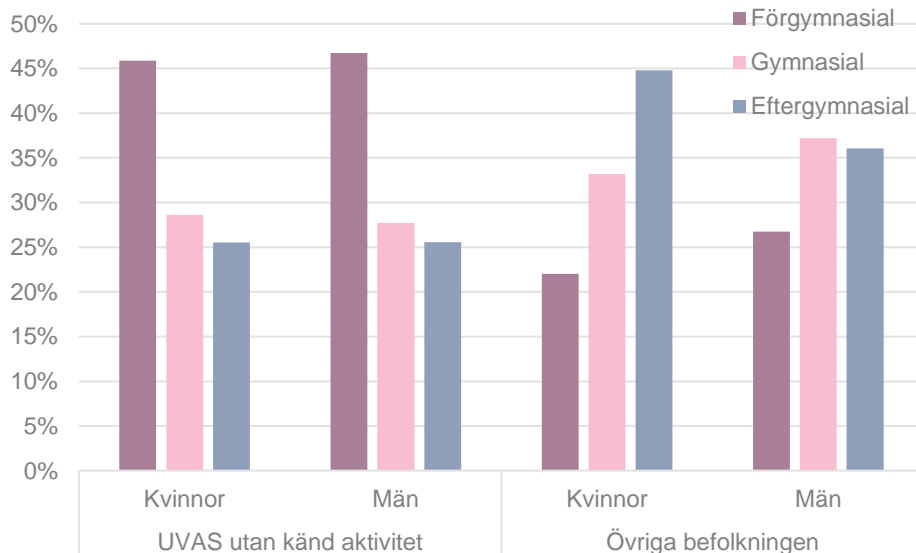
När kombinationen ålder och kön analyseras framträder en likartad åldersfördelning mellan män och kvinnor inom gruppen som saknar känd aktivitet, vilket visas i Figur 33. Kvinnliga UVAS utan känd aktivitet är dock i genomsnitt något yngre än männen.

Figur 33 Åldersfördelning per kön - UVAS utan känd aktivitet samt övriga befolkningen

På samma sätt är utbildningsnivån likartad för män och kvinnor som saknar känd aktivitet, vilket visas i Figur 34 på nästa sida. Detta skiljer sig dock stort gentemot övriga befolkningen, där kvinnors utbildningsnivå är betydligt högre än männens. Detta kan därmed tolkas som att överrepresentationen av lågutbildade i gruppen utan känd aktivitet är betydligt kraftigare bland kvinnor än bland män; andelarna med förgymnasial- och eftergymnasial utbildningsnivå för kvinnor visar i stort sett ett omvänt förhållande mellan UVAS utan känd aktivitet och övriga befolkningen.

Figur 34 Åldersfördelning per kön - UVAS utan känd aktivitet samt övriga befolkningen

4.4 Födelseland

I gruppen ungdomar som varken arbetar eller studerar är 53 procent inrikes födda och 47 procent utrikes födda. Av de 7 910 utrikes födda UVAS var två tredjedelar födda utanför Europa och en tredjedel födda i ett europeiskt land. I Tabell 9 kan vi se att utrikes födda är överrepresenterade i gruppen UVAS. 20 procent av de utrikes födda i åldern 16-29 år är UVAS jämfört med 6 procent bland inrikes födda. Könsfördelningen är jämnt fördelad inom grupperna inrikes födda, europeiskt födda och utomeuropeiskt födda. Överrepresentationen av utrikes födda kan ha flera förklaringar exempelvis att deras utbildning

inte har validerats, att bristande svensk-kunskaper begränsar dem i fråga om studier och arbete. En hög andel av unga med en mycket kort vistelsetid kan antas sakna rimliga förutsättningar att ännu ha hunnit etablera sig på arbetsmarknaden. I den utsträckning dessa personer inte studerar vid Svenska för invandrare eller annan utbildning kommer de att inkluderas i gruppen UVAS. Personer med längre vistelsetider som ingår i gruppen UVAS visar dock tydligare på integrationsproblem på den svenska arbetsmarknaden. Utrikes födda UVAS och i synnerhet personer med långa vistelsetider är en grupp vars arbetsmarknadssituation bör undersökas närmare.

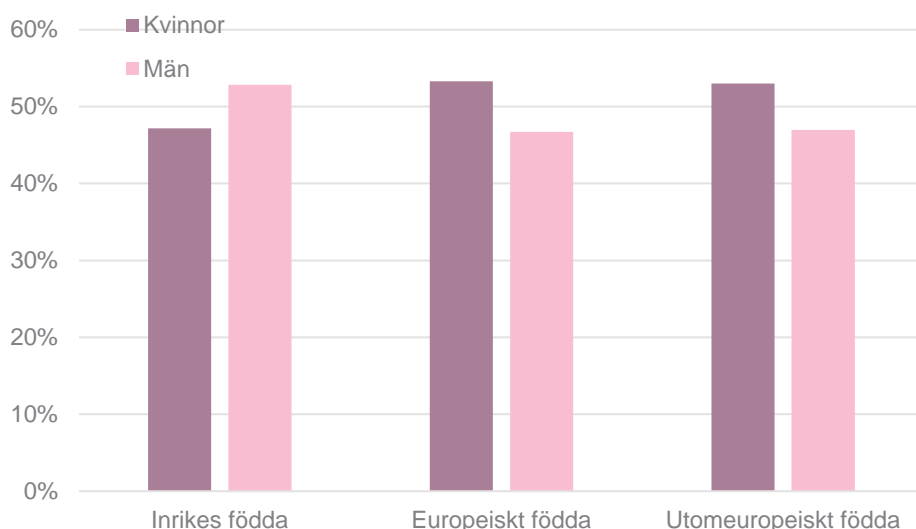
Tabell 9 Antal och andel UVAS. Inrikes och utrikes födda

Födelseland	Totalt ungdomar 16-29 år		UVAS	
	Antal	Andel	Antal	Andel av totalt antal
Inrikes födda	137 300	78%	8 866	6,5%
Utrikes födda	39 424	22%	7 910	20,1%
Totalt	176 724	100%	16 776	9,5%

4.4.1 KÖN OCH ÅLDER

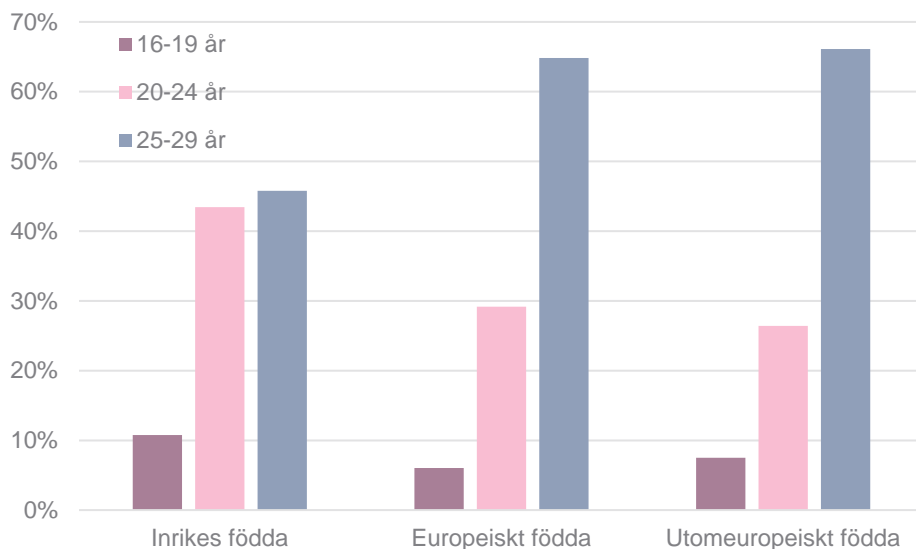
Som framgår i Figur 35 skiljer sig könsfördelningen för UVAS som är inrikes födda och utrikes födda. För de inrikes födda är en majoritet män medan kvinnorna är i majoritet bland utrikes födda. Könsfördelningen är likartad mellan grupperna födda i europeiska och utomeuropeiska länder.

Figur 35 Könsfördelning för UVAS efter födelseland

Som kan ses nedan i Figur 36 skiljer sig åldersfördelningen sig kraftigt mellan inrikes och utrikes födda UVAS, där de sistnämnda i genomsnitt är äldre än de inrikes födda. 66 procent av de utomeuropeiskt födda och 65 procent av europeiskt födda är mellan 25-29 år, vilket kan jämföras med endast 46 procent för inrikes födda.

Figur 36 Åldersfördelning för UVAS efter födelseland

4.4.2 INKOMSTER OCH AKTIVITETER

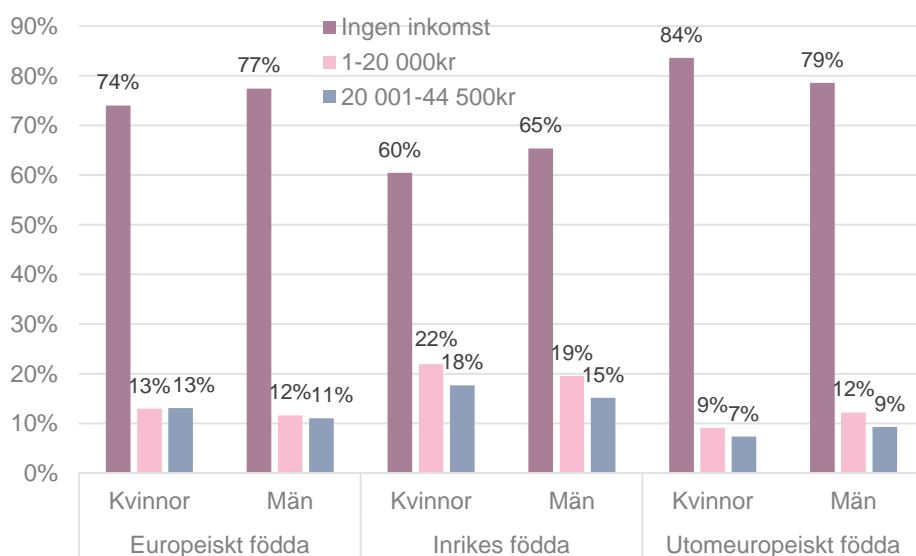
Då man studerar inkomster uppdelat på födelseland går det att konstatera att en större andel av de utrikes födda helt saknar inkomst. Av de utomeuropeiskt födda saknar 81 procent inkomst medan motsvarande siffra för de inrikes födda är 63 procent. Med inkomst avses i den här rapporten inkomst från förvärvsarbete och eventuell värnpliktsersättning.

Tabell 10 Inkomster per födelseland

Inkomst	Inrikes födda	Europeiskt födda	Utomeuropeiskt födda	Totalt
Ingen inkomst	63%	76%	81%	71%
1-20 000 kr	21%	12%	11%	16%
20 001-44 500 kr	16%	12%	8%	13%
Totalsumma	100%	100%	100%	100%

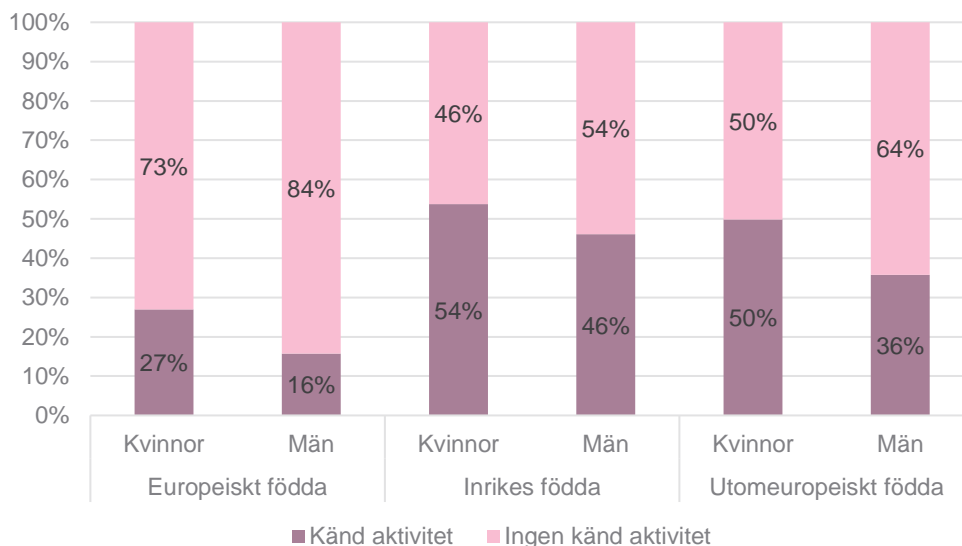
Delar vi upp och redovisar kön för respektive födelseland ser vi i Figur 37 att utomeuropeiskt födda kvinnor är de som i störst utsträckning saknar inkomst. Inrikes födda kvinnor är inom UVAS-gruppen de som har de högsta inkomsterna.

Figur 37 Inkomster och kön för UVAS efter födelseland

I nästa steg har andelarna UVAS som har respektive saknar känd aktivitet uppdelat på födelseland undersökts i Figur 38. Kvinnor har i större utsträckning en känd aktivitet än män vilket rimligtvis kan förklaras av att kvinnor i högre utsträckning är föräldralediga med barn. I övrigt är andelarna europeiskt födda som saknar känd aktivitet mycket höga i jämförelse med de övriga födelseländerna.

Figur 38 Andel med eller utan känd aktivitet för UVAS efter kön och födelseland

4.4.3 VISTELSETID I SVERIGE

I detta avsnitt presenteras statistik uppdelat på vistelsetid i Sverige. Inrikes födda som varit utomlands en tid oavsett orsak och som därpå flyttar hem till Sverige ges ett invandringsår och omfattas därmed i statistiken för frågor som rör vistelsetid och nyinvandring. I syfte att få mer kunskap om gruppen utrikes födda UVAS och vistelsetid har inrikes födda invandrade personer exkluderats. För att få en bättre överblick har 4 grupper skapats: personer som vistats i landet mindre än 1 år, mellan 1-3 år, mellan 4-13 år och längre än 13 år.

Personer med vistelsetider på kortare än 3 år betraktas i denna rapport som nyinvandrade i Sverige. Många av dessa personer ingår i etableringsplanen hos Arbetsförmedlingen vilket innebär att de har rätt till etableringsersättning men då ersättningen inte är pensionsgrundande påverkas inte antalet UVAS i denna rapport. Däremot kommer dessa personer att ha en känd aktivitet på arbetsmarknaden.

Som visas i Tabell 11 har UVAS kortare vistelsetider i Sverige; en högre andel har vistats i Sverige upp till ett år och en lägre andel har vistats i Sverige under större delen av sitt liv. Att personer med mycket kort vistelsetid i Sverige är överrepresenterade i gruppen UVAS i förhållande till övriga utrikes födda är inte förvånande då det i regel tar åtskilliga år att etablera sig på arbetsmarknaden.

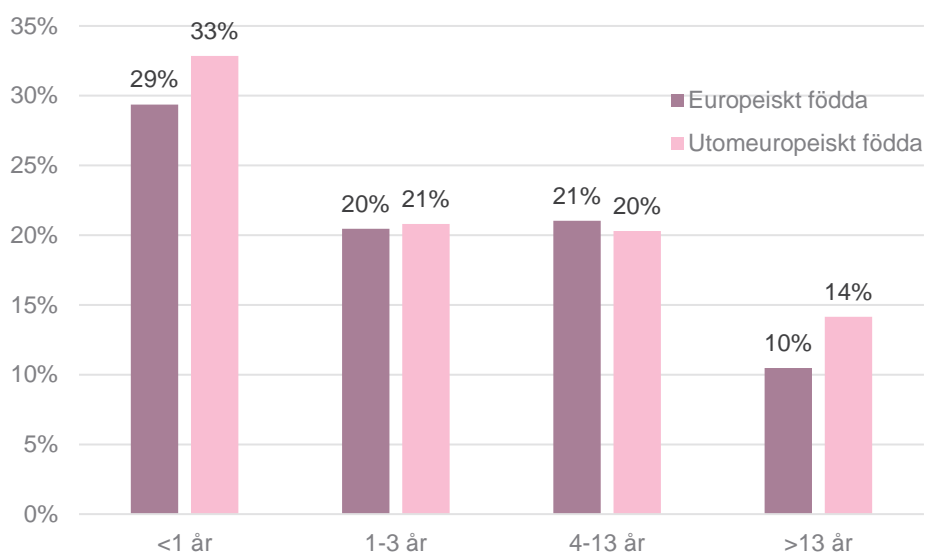
Tabell 11 Fördelning av vistelsetid i Sverige för UVAS och övriga unga.

Vistelsetid	<1år	1-3 år	4-13 år	>13 år	Okänd
UVAS	19%	30%	34%	16%	1%
Ej UVAS	11%	29%	34%	26%	1%

I Figur 39 visas andelen UVAS per födelseland och vistelsetid i Sverige. För både europeiskt och utomeuropeiskt födda finns ett samband mellan längre vistelsetider och en lägre andel UVAS. De skillnader som syns mellan grupperna gäller främst individer med en vistelsetid på upp till ett år och bland de som har vistats i Sverige under en stor del av sitt liv. I båda dessa fall är andelen UVAS något högre bland de utomeuropeiskt födda och bland de födda i ett europeiskt land. Att andelen UVAS inte minskar nämnvärt mellan vistelsetiderna 1-3 år och 4-13 år antyder att etableringstiden på den svenska arbetsmarknaden i regel överstiger 3 års tid för unga. Även för grupperna med vistelsetider på över 13

år som därmed har vistats i Sverige under en stor del av sitt liv är andelarna UVAS betydligt högre än för Inrikes födda.

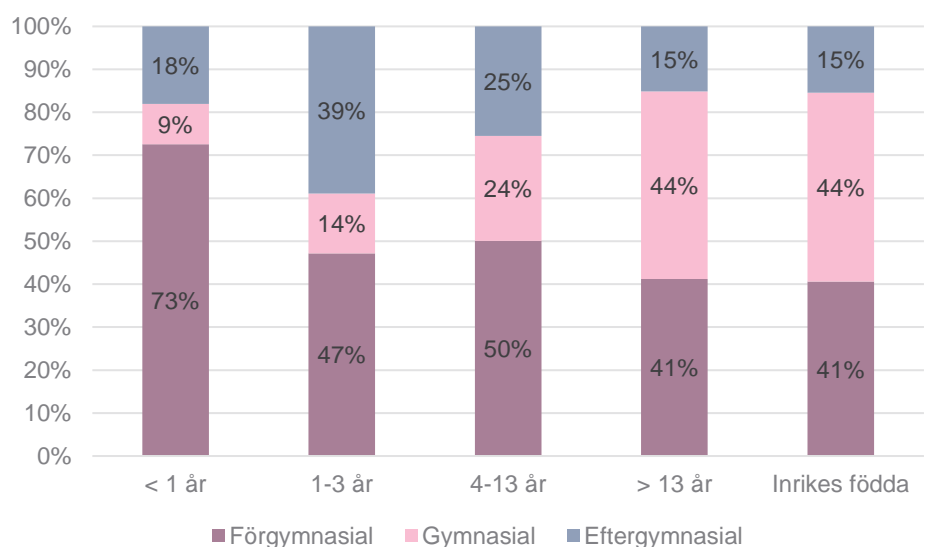
Figur 39 Andel UVAS efter vistelsetid i Sverige och födelse land

4.4.4 VISTELSETID OCH UTBILDNINGSBAKGRUND

Figur 40 visar utbildningsbakgrund hos UVAS fördelat på vistelsetid. I figuren kan man även utläsa utbildningsbakgrunden hos UVAS som är inrikes födda. Personer som invandrat under år 2013 har jämfört med övriga en betydligt lägre utbildningsnivå. 73 procent (1231 personer) av dessa har endast en förgymnasial utbildning. Bland UVAS med en vistelsetid i Sverige på 1-3 år är en förhållandevis hög andel eftergymnasialt utbildade, 39 procent. Ser vi till hela gruppen nyinvandrade, alltså personer med en vistelsetid mellan 0-3 år, motsvarar andelen med eftergymnasial utbildning 2370 personer. Gruppen med längst vistelsetid har en utbildningsnivå i linje med inrikes födda UVAS.

Figur 40 Procentuell fördelning av utbildningsnivå för UVAS för inrikes födda och utrikes födda med olika vistelsetid i Sverige

4.4.5 VISTELSETID OCH INAKTIVITET

För att undersöka om vistelsetiden har betydelse för personers deltagande i statliga eller kommunala aktiviteter har vi i Tabell 12 tagit hänsyn till både ålder och vistelsetid hos UVAS. I tabellen nedan kan utläsas andelen UVAS med känd aktivitet fördelat på åldersgrupp och vistelsetider. Andelen med känd

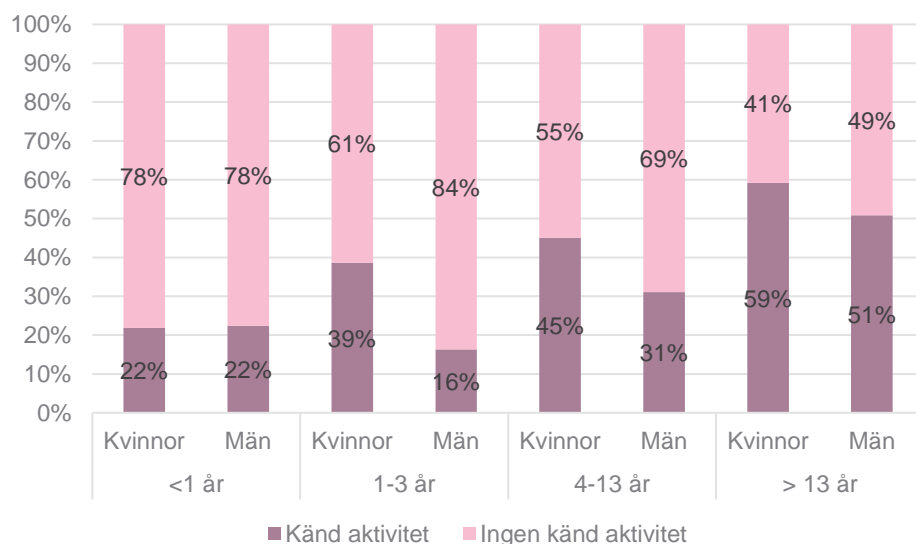
aktivitet varierar bland nyinvandrade och är minst i åldersgruppen 16-19 år (8 procent) och störst i åldersgruppen 20-24 år (25 procent). Högst andel med känd aktivitet (57 procent) finns bland dem med en vistelsetid längre än 13 år i åldersgruppen 25-29 år. Vi har tidigare i rapporten konstaterat att det i åldersgruppen 16-19 år är få, endast 19 procent, som har en känd aktivitet medan omkring 50 procent i övriga åldersgrupper har en känd aktivitet. Av tabellen kan vi konstatera att unga i åldern 16-19 år oberoende av vistelsetidens längd har ett lågt deltagande i statliga och kommunala aktiviteter och insatser. Sammanfattningsvis kan det konstateras att andelen UVAS med känd aktivitet succesivt ökar både med ålder och med vistelsetid.

Tabell 12 Andel med känd aktivitet av samtliga UVAS fördelat på ålder och vistelsetid

Vistelsetid	Ålder			Totalt
	16-19 år	20-24 år	25-29 år	
< 1 år	8%	25%	24%	22%
1-3 år	11%	31%	28%	28%
4-13 år	17%	47%	37%	38%
> 13 år	40%	53%	57%	55%

Bland personer med en vistelsetid på mindre än ett år har både 22 procent av männen och kvinnorna en känd aktivitet, vilket kan ses i Figur 41. För personer med längre vistelsetider är det vanligare bland kvinnor än män att ha en känd aktivitet.

Figur 41 Vistelsetid och aktivitet fördelat på kön

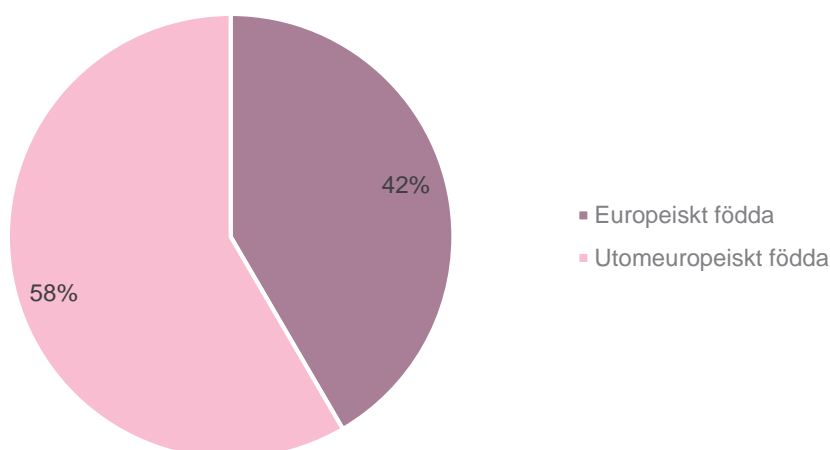

4.4.6 NYINVANDRADE

Definitionen av nyinvandrade avser i den här rapporten personer som invandrat till Sverige under de tre senaste åren dvs. år 2010-2013. Andelen ungdomar som varken arbetar eller studerar är något högre bland nyinvandrade (23 procent) jämfört med gruppen utrikes födda totalt (20 procent). Som nämnts i föregående kapitel är andelen UVAS högst bland individer med en vistelsetid på mindre än ett år, detta är samtidigt naturligt då det kan antas att en hög andel av individerna i denna grupp inte ännu har fått en rimlig möjlighet att etablera sig på arbetsmarknaden.

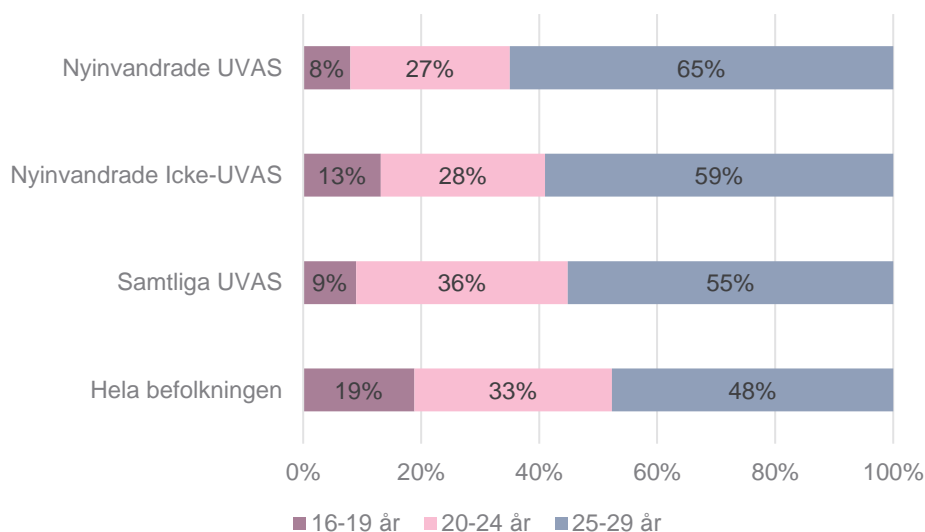
58 procent av de nyinvandrade UVAS är utomeuropeiskt födda vilket inte skiljer sig nämnvärt jämfört med gruppen icke-UVAS där utomeuropeiskt födda utgör 57 procent av gruppen.

Figur 42 Andel nyinvandrade UVAS som är födda i ett europeiskt eller utomeuropeiskt land.

Fördelningen män och kvinnor är jämn bland nyinvandrade UVAS, 49 procent män och 51 procent kvinnor. I Figur 43 framgår att gruppen nyinvandrade UVAS till högre del utgörs av personer i åldrarna 25-29 år jämfört med övriga unga nyinvandrade, samtliga UVAS samt befolkningen i stort. Personer i de övre åldrarna är med andra ord överrepresenterade bland UVAS med kort vistelsetid i landet.

Figur 43 Andel UVAS och icke-UVAS fördelat per åldersgrupp bland utrikes födda

5. Områdesindelad statistik

I detta stycke presenteras statistik för unga som varken arbetade eller studerade 2013 över stadsdelar och stadsdelsområden i Stockholm. Att studera den eventuella spridningen i statistiken som finns mellan stadens områden kan ge en bättre förståelse för hur man bättre kan rikta stöd och insatser mot olika undergrupper av UVAS.

5.1 Kartor

I detta avsnitt presenteras kartor som avser att ge en bild av hur stor andel av befolkningen 16-29 år som är UVAS i olika stadsdelar i Stockholm samt andelen kvinnor av samtliga UVAS i staden. Syftet

med kartorna är att se hur dessa två andelar varierar över olika stadsdelar och stadsdelsområden, detta för att kunna identifiera områden med större behov av stöd från staden. Kartorna presenteras på kommande helsidor i rapporten medan tillhörande analys finns nedan.

5.1.1 ANDEL UVAS PER STADSDEL

I Figur 44 visas andelen UVAS av befolkningen i åldrarna 16-29 år i Stockholms stad år 2013 uppdelat per både stadsdelsområde och stadsdel. De ljusare och mörkare färgerna i kartan representerar lägre respektive högre andel UVAS. I de streckade stadsdelarna har för få personer observerats varvid de utelämnats. Det stadsdelsområde i Stockholms stad där högst andel UVAS fanns år 2013 var Rinkeby-Kista med drygt 18 procent, att jämföra med genomsnittet på 9,5 procent. I Rinkeby-Kista ligger också den stadsdel, Norra Rinkeby, där den högsta andelen UVAS, 22,9 procent, återfanns. I kontrast till detta var den lägsta andelen UVAS 3,3 procent i stadsdelen Äppelviken som ligger i stadsdelsområdet Bromma. Stadsdelsområdet med lägst andel UVAS var dock inte Bromma (6,9 procent) utan Kungsholmen (5,7 procent). Norrmalm var det stadsdelsområde i Stockholms stad där störst skillnad mellan högst och lägst andel UVAS inom samma stadsdelsområde fanns, 5,19 procent (Rörstrand) och 22,45 procent (Kungsträdgården).

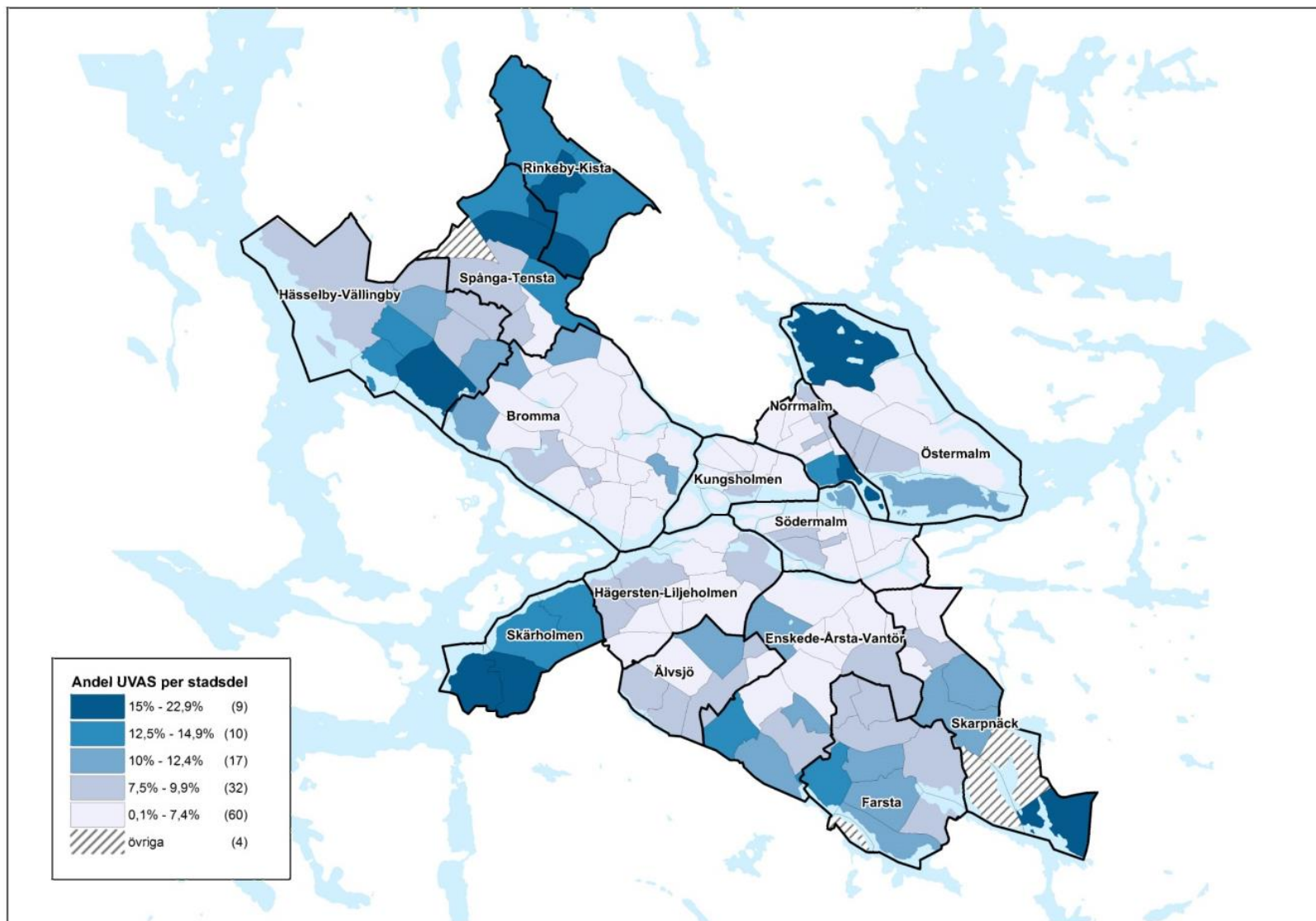
Andelen UVAS är som högst i de yttre delarna av staden medan stadsdelar i inre staden, Bromma och Hägersten-Liljeholmen generellt sett har värden under 9 procent. Det kan finnas flera anledningar till varför högst andel UVAS tenderar att vara lokaliserade i Västerort och västra Söderort. Som beskrivits tidigare i rapporten är andelen UVAS högre bland kortutbildade och de med utländsk bakgrund. I exempelvis Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta är både andelen kortutbildade och personer med utländsk bakgrund jämförelsevis höga, vilket delvis skulle kunna förklara varför också andelen UVAS är högst i dessa stadsdelsområden.

5.1.2 ANDEL KVINNOR AV SAMTLIGA UVAS PER STADSDEL

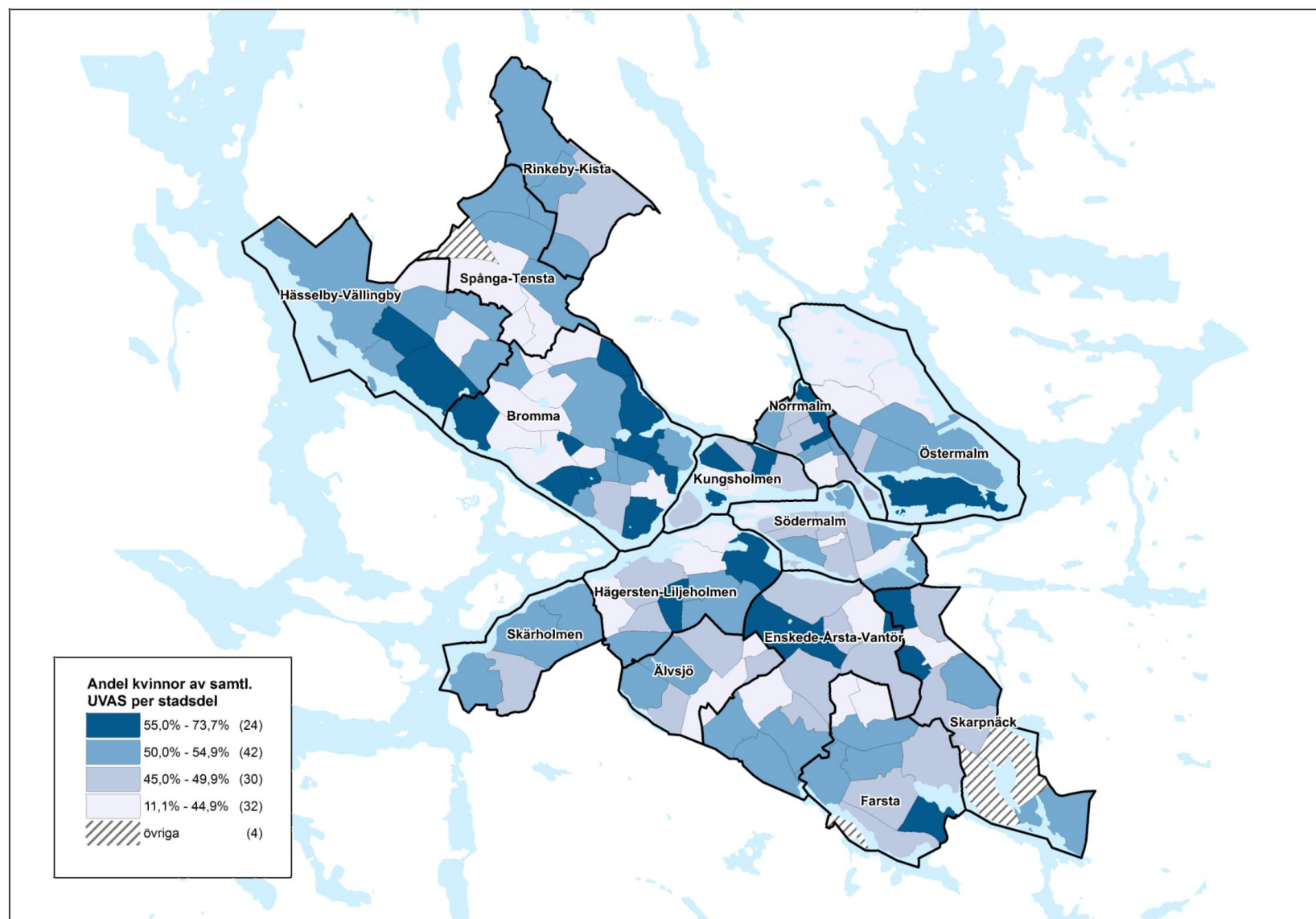
Figur 45 är en karta över Stockholms stad uppdelat i stadsdelsområde och stadsdel som visar andelen kvinnor bland UVAS i befolkningen mellan 16-29 år för år 2013. I detta fall representerar de ljusare färgerna en låg andel kvinnor bland UVAS medan de mörkare färgerna innebär en högre andel kvinnor bland UVAS. I Figur 28 gick det att utläsa ett tydligt färgmönster, med mörkare färger (högre andel UVAS) i västerort och till viss del i söderort och ljusare färger (lägre andel UVAS) i den inre staden. Till skillnad från Figur 28 belyser inte Figur 29 något tydligt mönster om i vilken del av staden högst andel kvinnor bland UVAS finns. Bromma är den stadsdel med störst andel kvinnor bland UVAS, 53 procent. På Östermalm är förhållandet det motsatta, 53 procent av UVAS är män.

Ett litet kluster av stadsdelar med relativt höga andelar kvinnor bland UVAS går dock att urskönja i östra Bromma, Hässelby-Vällingby och delar av södra Söderort. Eftersom personer som varit hemma med barn inkluderas i denna rapport skulle en förklaring till de högre andelarna kvinnor bland UVAS i just dessa områden vara att det jämfört med andra områden i högre utsträckning är kvinnor som är hemma med barn där.

Figur 44 Karta över andel UVAS av befolkningen 16-29 år per stadsdel i Stockholms stad 2013

Figur 45 Karta över andel kvinnor av samtliga UVAS per stadsdel i Stockholms stad 2013

5.2 Undergrupper av UVAS per stadsdelsområde

Tabell 13 nedan visar en sammanställning per stadsdelsområde av andel av kvinnliga, manliga och totala antalet UVAS som var utrikes födda, högst hade en förgymnasial utbildning eller mottog ersättning från Försäkringskassan för en sjukdom eller funktionsnedsättning under 2013 i Stockholm. Syftet är att beskriva hur gruppen UVAS sammansättning varierar mellan stadsdelsområdena.

Tabell 13 Andel av kvinnliga, manliga och totala antalet UVAS som var utrikes födda, högst hade en förgymnasial utbildning eller mottog ersättning under 2013 per stadsdelsområde i Stockholm.

	Andel Utrikes födda UVAS			Andel UVAS med förgymnasial utbildning			Andel UVAS med ersättning		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Bromma	43%	36%	40%	40%	44%	42%	17%	16%	17%
Enskede-Årsta-Vantör	48%	45%	47%	42%	51%	47%	14%	14%	14%
Farsta	44%	39%	41%	46%	51%	48%	17%	15%	16%
Hägersten-Liljeholmen	33%	35%	34%	35%	46%	41%	18%	14%	16%
Hässelby-Vällingby	51%	44%	48%	47%	55%	51%	19%	18%	18%
Kungsholmen	44%	37%	40%	36%	39%	37%	12%	15%	14%
Norrmalm	40%	35%	38%	35%	40%	37%	12%	12%	12%
Rinkeby-Kista	69%	59%	64%	59%	57%	58%	10%	10%	10%
Skarpnäck	45%	36%	41%	45%	57%	51%	18%	15%	16%
Skärholmen	63%	59%	61%	51%	60%	55%	14%	13%	13%
Spånga-Tensta	65%	53%	59%	59%	60%	60%	10%	11%	10%
Södermalm	35%	27%	31%	39%	38%	38%	13%	12%	13%
Älvsjö	35%	29%	32%	40%	47%	44%	20%	12%	16%
Östermalm	51%	55%	53%	30%	27%	28%	9%	5%	7%
Totalt	50%	44%	47%	45%	49%	47%	14%	13%	13%

5.2.1 ANDEL UVAS SOM ÄR UTRIKES FÖDDA

Sett över stadsdelsområden i Tabell 13 finns en relativt stor spridning i hur stor andel av de unga som varken arbetar eller studerar som är utrikes födda. Rinkeby-Kista, Skärholmen och Spånga-Tensta är de stadsdelsområden där andelen utrikes födda UVAS är högst, runt 60 %, vilket gäller för båda könen. Lägst är andelen utrikes födda av UVAS på Södermalm samt i Älvsjö och Hägersten-Liljeholmen, drygt 30 %, vilket både gäller totalt sett och uppdelat på kön. Av Tabell 13 framgår också att andelen kvinnliga UVAS som är utrikes födda är högre för nästan samtliga stadsdelar än motsvarande andel för männen. Störst är könsskillnaden i andelen utrikes födda UVAS i Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta där andelen utrikes födda av alla kvinnliga UVAS är 10 procentenheter större än motsvarande siffra för männen.

5.2.2 ANDEL UVAS MED HÖGST FÖRGYMNASIAL UTBILDNING

Tabell 13 visar också andelen UVAS med högst förgymnasial utbildning totalt och per kön för Stockholms stadsdelsområden. Andelen av samtliga UVAS som högst har en förgymnasial utbildning är relativt hög över samtliga stadsdelsområden i staden och varierar från 28 procent på Östermalm till 60 procent i Spånga-Tensta. För nästan alla stadsdelsområden är andelen manliga UVAS med högst förgymnasial utbildning högre än motsvarande andel för kvinnorna. Skillnaden mellan könen är stor i vissa stadsdelsområden – bland annat i Hässelby-Vällingby och Skarpnäck där andelen manliga UVAS med högst förgymnasial utbildning är hela 12 procentenheter högre än motsvarande siffra för kvinnorna.

5.2.3 ANDEL UVAS MED SJUKDOM/FUNKTIONSNEDSÄTTNING

Till sist visar även Tabell 13 andelen UVAS totalt och per kön som har mottagit ersättning för sjukdom och/eller funktionsnedsättning under 2013 uppdelat på Stockholms stadsdelsområden. Totalt sett är andelen UVAS som hade ersättning högst i Hässelby-Vällingby med 18% och lägst på Östermalm med 7%. Även Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta har låga andelar. För varje stadsdelsområde är andelen med högst förgymnasial utbildning relativt lika mellan könen och skiljer sig som mest med 8 procentenheter i Älvsjö.

6. Slutsatser

För en sammanfattning av denna rapport, se kapitel 1.

I rapporten kartläggs gruppen unga som varken arbetar eller studerar (UVAS) i åldersgruppen 16-29 år i Stockholms stad år 2013. En generell beskrivning av grupperna unga personer som är nyinvandrade och unga personer med sjukdom/funktionsnedsättning görs även då detta är två grupper som Stockholms stad har extra stort fokus på.

Rapporten visar att både antal unga nyinvandrade och unga individer som mottagit sjukpenning ökat under senare år i Stockholms stad. Bland dessa grupper av individer är risken förhållandevis hög att befinna sig i utanförskap, vilket i detta fall innebär att klassificeras som UVAS. I Stockholm har ohälsotalen och antalet mottagare av sjukpenning ökat de senaste åren för unga i åldrarna 16-29 år vilket är i linje med den nationella trenden med ökad sjukfrånvaro. Andelen UVAS av de som har en ersättning för sjukdom/funktionsnedsättning är nära tre gånger högre än i befolkningen 16-29 år som helhet vilket betonar vikten av att höja aktiviteten för denna grupp.

Andelen unga som varken arbetar eller studerar av samtliga unga i Stockholms stad har varit relativt konstant över tid. Stockholm har därmed sett en mer positiv utveckling än landet i stort. Detta gäller framförallt inom den äldsta gruppen; 25-29 åringar, vilket är ett kvitto på Stockholms förhållandevis goda arbetsmarknad under senare år.

En analys av vistelsetider och risken för att befinna sig utanför arbete och studier visar att etableringstiden är lång. Även en förhållandevis hög andel av unga utrikes födda stockholmare som vistats i Sverige under en stor del av sitt liv befinner sig utanför arbete eller studier jämfört med inrikes födda. Samtidigt är det viktigt att notera att gruppen utrikes födda som varken arbetar eller studerar inte är homogen och att typen av insatser behöver anpassas till målgruppen. Detta kan exemplifieras genom att studera utbildningsnivån; bland de unga som invandrade under år 2013 och varken arbetade eller studerade hade en mycket hög andel endast förgymnasial utbildning. Bland motsvarande grupp med en vistelsetid på 1-3 år var däremot en förhållandevis hög andel eftergymnasialt utbildade. Insatserna som krävs för att underlätta för dessa grupper att etablera sig på arbetsmarknaden eller börja studera torde skilja sig stort. I rapporten konstateras vidare att utbildningsnivå och föräldrarnas utbildningsnivå i sig är viktiga faktorer för att förklara överrepresentation av utanförskap, oavsett individens födelseland.

En intressant iakttagelse gäller gruppen 16-19 åringar. I denna åldersgrupp befinner sig förhållandevis få personer (drygt 1 500 personer) utanför arbete eller studier, vilket är naturligt då de flesta i detta åldersspann studerar i gymnasieskolan. Bland de dryga 1 500 individer i detta åldersspann som varken arbetar eller studerar är det dock en mycket hög andel som saknar känd aktivitet, d.v.s. inte är registrerade hos Försäkringskassan, i arbetsmarknadsåtgärder eller mottar ekonomiskt bistånd. I vilken utsträckning dessa individer fångas upp i andra sociala insatser som inte kartläggs i denna studie är svårt att svara på, men det torde finnas stora vinster för samhället att fokusera på denna grupp då utanförskap i unga år är starkt korrelerat med framtida problem på arbetsmarknaden.

Vidare saknar en stor del av de unga som varken arbetar eller studerar känd aktivitet. Denna rapport gör en god överblick över denna grupps sammansättning. Det är dock mycket svårt att utifrån registerdata veta den faktiska sysselsättningen för denna grupp. Denna rapport kan därför ses som ett underlag för att fundera vidare på vilka aspekter av denna grupp som behöver kartläggas.

Förslag på fortsatta studier:

- Till den aktuella studien har grupperad data använts. Analyser baserade på individdata skulle möjliggöra mer detaljerade analyser av undergrupper och statistiska samband. Tre punkter av intresse att analysera med individdata listas nedan.
 1. Analyser av samband mellan vistelsetid och utanförskap. I vilken utsträckning kvarstår statistiska samband mellan utanförskap och längd på vistelsetid när hänsyn tagits till utbildningsnivå och olika andra faktorer? Det kan ge en mer detaljerad bild av hur väl

integrationen på Stockholms arbetsmarknad fungerar samt faktorer såsom diskriminering.

2. Unga UVAS. En hög andel saknar känd aktivitet. Var bor de och vilka är de? Analyser med individdata underlättar en noggrann kartläggning för att förstå individernas problematik och i vilken utsträckning de kan antas fångas upp av andra åtgärder.
 3. Ytterligare analyser av skillnader inom staden. Detta skulle kunna ge en mer detaljerad bild av problematiken och vilka insatser som krävs för de olika stadsdelsområdena och därmed underlätta planerande av insatser.
- Ytterligare analyser av gruppen som saknar känd aktivitet. En stor del av de unga som varken arbetar eller studerar fångas inte upp av de aktiviteter som finns definierade i denna rapport. Även om ytterligare aktiviteter i viss mån antagligen kan kartläggas genom samkörning av data från olika myndigheter torde även andra angreppssätt än analys av registerdata kunna ge en tydligare bild av denna grupps situation och grad av utsatthet. Detta skulle exempelvis kunna handla om kvalitativa analyser såsom intervjuer, workshops och uppsökande verksamhet.

7. Referenser

Engdahl, M. och Forslund, A. (2016) En förlorad generation? Om ungas etablering på arbetsmarknaden, IFAU Rapport 2016:1.

LO (2015) Unga som varken arbetar eller studerar i Sverige. Landsorganisationen i Sverige, februari 2015.